

Budget 2023

Til godkendelse i bestyrelsen 13. december

INDHOLD

Rektors budgetberetning	2
BILAG	17
Bilag 1. Resultatbudget	
Bilag 2. Balancebudget	
Bilag 3. Fakulteternes flerårsbudgettering	
Bilag 4. Bygningsbudget	
Bilag 5. Budgetproces- og forudsætninger	

Rektors budgetberetning

Rektors budgetberetning

Tabel 1 Budgetteret resultat

mio. kr.	B22/Ø2-	Budget	Budget	Budget	Budget
	prognose	2023	2024	2025	2026
	2022				
Årets resultat ved B2023-2026	-75,0	-411,5	-466,1	-359,2	-180,5
Årets resultat ved B2022-2025	-276,4	-324,9	-329,4	-159,9	
Forskel	201,4	-86,6	-136,8	-199,2	-180,5

KU's budget forventes i 2023 at runde 9,9 mia. kr. i omsætning. Profilen for de budgetterede resultater i 2023-2026 er blevet justeret således, at der nu budgetteres med større underskud end i budgettet for 2022-2025. Ændringerne i forventningerne (i forhold til den nedsparring, vi kiggede ind i, ved vedtagelsen af budget 2022) skal primært begrundes i den øgede opmærksomhed på at bringe KU's opsparring i spil. Fakulteterne har i løbet af 2022 spillet ind i de strategiske budgetdrøftelser (såvel i foråret som i efteråret) med planlagt anvendelse af opsparring/egenkapital. Udover den planlagte nedsparring er der forventninger om øgede energiomkostninger.

De budgetterede underskud i 2023 og årene frem er blandt andet udtryk for de stigende omkostninger på bygningsområdet, som KU ser ind i i de kommende år i form af forøgede huslejeomkostninger og øgede omkostninger til drift og vedligehold samt ekstraordinære meromkostninger til forsyningsområdet. De øgede omkostninger på bygningsområdet kan indtil medio 2026 finansieres via træk på KU's egenkapital som følge af mindreforbrug fra tidligere år på bygningsområdet. Derudover er der planlagt nedsparring på fakulteterne; nedsparringen er begrundet i strategiske prioriteringer og initiativer på de enkelte fakulteter samt i engangsomkostninger til f.eks. aoptering i forbindelse med ibrugtagning af nye bygninger.

KU's samlede egenkapital (den 'frie' opsparring) forventes i alt at blive reduceret med 1,4 mia. kr. i budgetperioden. 534 mio. kr. kan henføres til det centrale bygningsområde og 368 mio. kr. kan henføres til SCIENCE i forbindelse med overtagelse af de nye bygninger: Niels Bohr Bygningen (NBB) og Statens Naturhistoriske Museum (SNM). Den resterende del på 515 mio. kr. vedrører fakulteternes strategiske indsatser.

Tabel 2 Planlagt disponering af egenkapital

mio. kr.	
I alt	1.417,3
Bygninger	534,4
NBB og SNM (SCIENCE)	367,9
FAK og strategi	515,0

Der har som en del af budgetprocessen pågået en proces med en vurdering af robustheden i fakultetsbudgetterne. Budgetrobusthed har blandt andet været et tema på de handleplans- og budgetmøder, som rektoratet har haft med de enkelte fakultetsledelser i oktober/november.

Der er særligt usikkerhed forbundet med budgetterne på bygningsområdet, som knytter sig til usikkerheden om overtagelsen af de nye bygninger, og der er således budgetteret med en samlet planlagt anvendelse af egenkapital på og i tilknytning til bygningsområdet på godt 900 mio. kr. i perioden 2023-2026. Det er vurderingen, at estimatet på de godt 900 mio. kr. i sig selv er robust, men der er betydelig usikkerhed, om anvendelsen af egenkapitalen i praksis kommer til at følge den profil for det budgetterede resultat for 2023-2026, der er forudsat i tabel 1.

I forhold til fakulteternes strategiske anvendelse af egenkapital er det den overordnede vurdering, at budgetterne i budgetperioden er robuste. Fakultetsledelserne har anlagt en helhedsvurdering på de enkelte fakulteters budgetter, som i udgangspunktet udgøres af summen af de enkelte enheders budgetter, dvs. institutter og centre m.v. Denne helhedsvurdering har på nogle fakulteter givet anledning til, at der er foretaget en korrektion af budgettet på fakultetsniveau. Korrektionerne er udtryk for, at der i de decentrale budgetter generelt er en indbygget usikkerhed i forhold til, om alle forudsætninger for at gennemføre det planlagte aktivitetsniveau også i praksis vil være til stede i løbet af 2023 og de efterfølgende år, men uden at det konkret

kan siges, hvor det præcist er, at forudsætningerne ikke fuldt ud opfyldes. Der er således tale om en ledelsesmæssig 'portefølje'-vurdering af det samlede fakultetsbudget.

Der er i budgetterne teknisk korrigeret for 63 mio. kr. i 2023 stigende til 342 mio. kr. i 2026. Korrektionerne for budgetperioden fremgår af tabel 3.

Tabel 3 Tekniske korrektioner i budgettet for 2023-2026

mio. kr.	2023	2024	2025	2026
Tekniske korrektioner, fakulteterne og FA	63	60	54	57
Tekniske korrektioner, bygningsområdet	0	100	100	285
Tekniske korrektioner, i alt	63	160	154	342

De tekniske korrektioner er dels et udtryk for de korrektioner på fakultetsniveau, som er beskrevet ovenfor, dels et udtryk for en budgetmæssig forudsætning om, at KU i de kommende år skal finde løsninger, som reducerer omkostningerne/forøger indtægterne svarende til størrelsen af korrektionerne. Dette gør sig særligt gældende på bygningsområdet, og hvor de 100 mio. kr. af korrektionen fra 2024 og frem vedrører forventede øgede omkostninger til forsyningsområdet.

KU står også på længere sigt (udover budgetperioden 2023-2026) overfor dels at skulle tilpasse økonomien i forhold til stigende omkostninger forbundet med især fordyrelserne på bygningsområdet, dels som følge af faldende indtægter frem mod 2030 som følge af Aftale om Flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark. I forhold til de faldende uddannelsesindtægter er der tale om et langt aftræk med gradvis indfasning frem mod 2030, hvor der gives mulighed for en gradvis og mere naturlig tilpasning til det nye og lavere indtægtsgrundlag.

I årene frem til og med medio 2026 kan KU's opsparring fungere som økonomisk stødpude forud for en tilpasning af omkostningerne generelt på bygningsområdet med henblik på at opveje fordyrelserne på blandt andet nybyggerierne (jf. også tabel 2). De varige løsninger tager udgangspunkt i planer om at formindske KU's kvadratmeterforbrug (fortætninger) og andre effektiviseringer. Udover de stigende omkostninger til bygningerne (såvel nybyggerier som vedligeholdelse af den eksisterende bygningsmasse) er KU i lighed med resten af samfundet og verden også ramt af de usikre tider med stigende priser. KU kigger ind i usikkerheder på omkostningssiden, hvor det især er forsyningsområdet, der forventes at medføre betydelige meromkostninger og det er særligt til el. KU har en gunstig fastprisaftale på el, som udløber den 31. december 2022. I budgettet for 2023 er indarbejdet meromkostninger svarende til 130 mio. kr. til forsyningsområdet (heraf 100 mio. kr. til el og 30 mio. kr. til fjernvarme). Fra 2024 er der også forventning om øgede omkostninger på op imod 100 mio. kr. årligt på forsyningsområdet. Da usikkerheden er så stor i forhold til, at udviklingen i 2023 endnu er ukendt samt at vurderingen er, at der vil blive tid til at tilpasse økonomien til evt. meromkostninger frem mod budget 2024, er der reguleret teknisk herfor i 2024 og frem (jf. tabel 3), og udviklingen følges nøje.

Regeringen fremsatte den 31. august 2022 Finanslovsforslaget for 2023 (FFL23). Da forslaget blev fremlagt inden folketingsvalget, er det fremlagte forslag behæftet med stor usikkerhed, og der er samtidig på grund af omstændighederne på grund af valget ikke færdigbehandlet en endelig finanslov inden vedtagelsen af KU's budget. Der var ikke med det fremlagte forslag de store overraskelser i forhold til KU's budget 2023. Der er ikke skabt klarhed over videreførelsen af takst 1-forhøjelsen (ca. 65-70 mio. kr. årligt i taksameterforhøjelse til primært humanistiske og samfundsvidenskabelige uddannelser) efter 2022. Med den politiske aftale af 22. januar 2022 'En ny reformpakke for dansk økonomi' er det dog besluttet at videreføre takst 1-forhøjelsen fra 2023 (men uden endelig aftale om finansieringen). På denne baggrund er den nu indarbejdet i KU's indtægtsgrundlag, men samtidig optages problemstillingen i KU's risikobillede, indtil der foreligger en endelig afklaring af videreførelsen af takst 1-forhøjelsen. Med finanslovsforslaget fastholder regeringen fortsat målsætningen om, at de offentlige forskningsbudgetter skal udgøre minimum 1,0 procent af BNP.

Samlet set forventes en stigning på KU's indtægter på 63 mio. kr. fra 2023 til 2026. Stigningen dækker over modsatrettede bevægelser og skal primært tilskrives forventning om en 3 procent årlig stigning på de tilskudsfinansierede forskningsmidler og modsat faldende uddannelsesstilskud samt fald i den eksterne omsætning, der er knyttet til 'Andre tilskudsfinansierede aktiviteter'. Uddannelsesstilskud falder primært som konsekvens af indarbejdelse af 'Aftale om flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark' i uddannelses-

prognosen. I forhold til de faldende indtægter på 'Andre tilskudsfinansierede aktiviteter' skal årsagen primært tilskrives et ekstraordinært højt tildelingsniveau i 2023 og 2024 (blandt andre en bevilling fra A.P. Møller Fonden til indretning af Statens Naturhistoriske Museum).

Udisponerede midler i budgettet

Ud fra forudsætningerne i FFL23 sammenlagt med opdaterede uddannelsesprognoser samt bidragsmodel vedrørende eksternt finansierede forskningsaktiviteter er de samlede udisponerede midler på centralt niveau i 2023 -34,5 mio. kr., i 2024 4,1 mio. kr., i 2025 -9,2 mio. kr. og -7,1 mio. kr. i 2026.

De udisponerede midler er de midler, ledelsen har tilbage til at disponere over, når budgetrammerne til fakulteterne, den centrale fællesadministration, bygningsområdet og andre tværgående aktiviteter er delt ud. I opgørelsen af de udisponerede midler er der taget højde for den forventede STÅ-produktion og ændringer i øvrige uddannelsesindtægter, midler, der er uddelt i forbindelse med dette og tidligere års målpansmøder samt forventede ændringer i finanslovsindtægter.

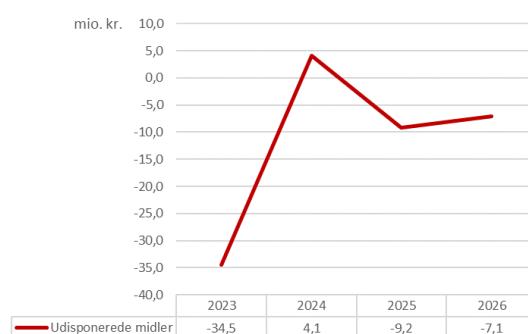
De samlede udisponerede midler er afsat på en central reserve til brug for den strategiske budgetdialog med fakulteterne i foråret 2023. Som FFL23 og KU's uddannelsesprognoser ser ud, vil de samlede udisponerede midler (inkl. midler fra bidragsmodellen) være negative i 2023, 2025 og 2026, og der vil løbende blive fulgt op herpå i løbet af 2023. Den primære årsag til, at de udisponerede midler går i minus, er, at prognosen for STÅ-produktionen i efteråret 2022 er blevet nedjusteret som følge af et lavere optag i 2022 end forventet.

Da der de facto ikke er udisponerede midler til rådighed i 2023, 2025 og 2026, betyder det, at der skal nedspares (bruges af KU's egenkapital), såfremt der skal allokeres yderligere midler til fakulteterne/strategiske aktiviteter.

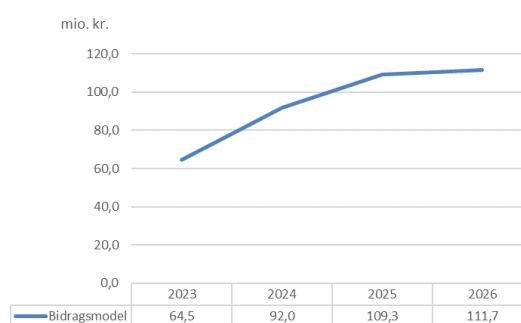
Bidragsmodel for tilskudsfinansierede forskningsaktiviteter

Som en del af implementeringen af den nuværende budgetmodel på KU er der besluttet en 'bidragsmodel' på eksterne tilskudsfinansierede forskningsaktiviteter til at sikre bedre dækning af de indirekte omkostninger. Implementeringen af bidragsmodellen betyder, at der overføres et bidrag svarende til 15 procent af fakulteternes vækst på den tilskudsfinansierede forskningsvirksomhed til medfinansiering af de centrale indirekte omkostninger forbundet med aktiviteterne.¹

Figur 1. Udisponerede midler

Figur 2. Bidragsmodel

¹ I forbindelse med implementering af bidragsmodellen er der truffet beslutning om, at regnskabstallet for 2018 er baseline for beregningen. I 2023 udgør bidraget 15 procent af væksten fra 2018 til 2021, som er de senest opgjorte regnskabstal, som er kendt i forbindelse med budgetlægningen for 2023. For 2024 er det tilsvarende væksten fra 2018 til 2022, som danner udgangspunkt for bidraget og tilsvarende de efterfølgende år. I herværende budget er bidraget for 2024 og efterfølgende år således baseret på skøn for det forventede regnskabsresultat for 2022 og de efterfølgende år, og dette vil løbende blive opdateret ud fra de endelige regnskabstal i de kommende års budgetter. Baggrunden for, at der tages udgangspunkt i de afsluttede regnskabsår (og dermed den tidsforskydning der er tale om) i beregningen af bidraget, er behovet for budgetsikkerhed i det enkelte år, dvs. at bidraget i det enkelte år er kendt ved budgetårets begyndelse.

Ny strategi samt status på Talent og Samarbejde – strategi 2023

KU nærmer sig slutningen af den nuværende strategiperiode, og planlægningen af arbejdet med den kommende strategi, som skal gælde fra 2024, er igangsat. Som en del af arbejdet med at fastlægge den nye strategi, afholder bestyrelsen strategiseminar i foråret 2023. På seminaret vil det blandt andet skulle fastlægges, hvilken økonomisk ramme der skal afsættes til arbejdet med at implementere den kommende strategi, så dette kan blive indarbejdet i budgetterne fra 2024 og frem.

Den eksisterende strategi *Talent og Samarbejde – strategi 2023* sætter ramme og retning for udviklingen af KU. På KU er der fortsat opmærksomhed på strategiens fokusområder via institutter og fakulteters fireårige målplaner og etårige handleplaner.

Universitetet er kommet langt på områder som talent- og karriereudvikling, digitalisering af forskning og uddannelse og forskningsintegration. Der er etableret et fælles innovationscenter, KU Lighthouse, som skal samle innovations- og entreprenørskabskræfterne på KU.

I den resterende del af strategiperioden vil gennemførelse af en administrativ reform samt udviklingen af en ny KU-strategi fylde. Ambitionen med administrationsreformen er at skabe en bedre og mere effektiv administrativ service på KU. Derudover er målsætningen for reformen at frigøre ressourcer i størrelsesordenen 300 mio. kr. årligt, som kan investeres i styrket forskning, uddannelse, innovation og samarbejde. Som forberedelse til udviklingen af ny KU-strategi i 2023 er der i 2022 igangsat forskellige forberedende arbejder med udvikling af uddannelsesstrategiske pejlemærker, en innovationsstrategi, anbefalinger på digitaliseringsområdet og en evaluering af strategi 2023.

Der er i budgettet afsat en økonomisk ramme på 44 mio. kr. årligt i årene 2019-2023 til understøttelse af en række fælles tværgående strategiprojekter. I løbet af 2022 har KU igangsat et projekt om Kildesortering og genanvendelse på KU. Herudover er følgende fælles projekter i gang i resten af strategiperioden: Brobygning til gymnasieskolen, Dataforskning på KU, Forskningsintegrerende undervisningsaktiviteter, Fælles mål for digitalisering af uddannelserne, Campusplan-programmet, Praksisintegrerende undervisningsaktiviteter og KU's bæredygtige omstilling. KU's Branding-program afsluttes med udgangen af 2022.

Der er i årets løb igangsat andre fælles strategiske initiativer. Inden for bæredygtighed er de studerende ved seneste kursusvalg blevet præsenteret for tilgængelige bæredygtighedskurser, og KU har skabt Green Solutionscenter, hvis vision er at udvikle forskningsbaserede løsninger, som kan bidrage til den grønne omstilling i Danmark. Der er også lanceret det tværvidenskabelige Crown Princess Mary Center, som skal etablere nye videnspartnerskaber mellem forskningsmiljøer og en bred kreds af samfundsaktører. Dertil er der f.eks. igangsat en ny samlet forskningsevaluering af hele universitetets forskningsindsats, og KU har påbegyndt implementeringen af en Gender Equality Plan.

Omdrejningspunktet i KU's budgetproces er en sammenhængende rammestyring med fokus på den samlede økonomi, økonomisk bæredygtighed og omkostningsdækning. KU har nu en budgetproces, hvor de strategiske og økonomiske prioriteringer er en del af ledelsesdialogen i det strategiske årshjul. Rektoratets budgetdialog med fakulteterne foregik på målplansmøder i foråret 2022 på baggrund af et gennearbejdet, fælles og fokuseret talkatalog med hoved- og nøgletal samt analyser af den økonomiske udvikling og ressourceanvendelse.

Ved udarbejdelse af budget 2023-2026 har det primært betydet, at fakulteterne har fået en budgetramme til omkostningsdækning med udgangspunkt i budget 2019-2022 tillagt de varige og midlertidige rammeløft, der er blevet aftalt med fakulteterne på målplansmøderne, blandt andet baseret på en dialog ud fra hoved- og nøgletal og analyser vedrørende VIP ressourceanvendelse, udvikling i tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed, arealanvendelse og kursusaktivitet for fakulteterne.

Som nyt værktøj til dækning af de faktiske omkostninger på tilskudsfinansierede forskningsprojekter har KU indført fælles guidelines for 'bench fee'² som pt. specifikt accepteres af Novo Nordisk Fonden, men håbes udbredt til flere fonde. I 2023 vil der fortsat være fokus på full-cost-budgettering i forbindelse med projekt-

² Bench fee er en fælles sats for indirekte omkostninger forbundet med eksterne projekter.

ansøgninger til eksternt finansierede forskningsprojekter. Dialogen med de private fonde, Danske universiteter, samt internt i organisationen om større dækning af de indirekte omkostninger³ vil blive opfulgt af en række initiativer.

Udvikling i indtægter

Sammensætningen af indtægterne på KU har gennem en årrække gennemgået en udvikling, hvor en stadig stigende andel af indtægterne kommer fra eksterne bevillingsgivere. Udviklingen er gået fra, at den eksterne omsætning i 2007 udgjorde cirka 25 procent af de samlede indtægter til forventeligt at udgøre 40 procent i 2026.

Samtidig med denne udvikling har uddannelsesindtægterne gennem en årrække haft en faldende profil primært på grund af omprioriteringsbidraget på 2 procent årligt, men også som følge af faldende STÅ-produktion som følge af den ministerielle dimensionering. Med finansloven for 2020 blev omprioriteringsbidraget tilbageført til sektoren, ligesom takst 1-forhøjelsen blev videreført til og med 2022 samtidig med et stigende optag fra 2019 til 2021 blandt andet som følge af regeringens tilskud til ekstra pladser samt pandemien og dette sammenlagt med en forventning om en lille stigning i optjente STÅ i budgetårene stabiliserede udviklingen sig.

Nu er situationen dog, at med 'Aftale om flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark', som betyder et faldende optag på tværs af KU (især HUM og SCIENCE), fra 2023 vil medføre et fald i optaget frem mod 2030.

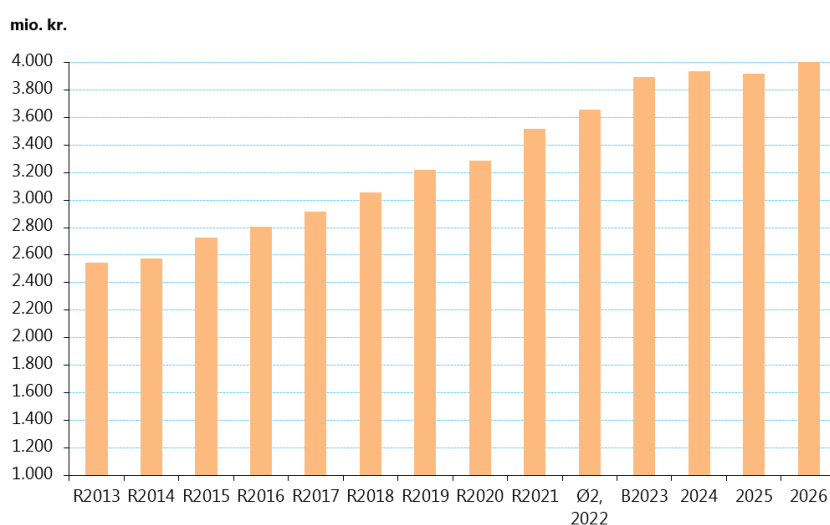
Ekstern omsætning

Københavns Universitet har i en længere årrække haft en pæn vækst i den eksterne omsætning. I forbindelse med Finansloven for 2016 blev de offentlige fonde beskåret og det satte en dæmper på væksten. Vækstraten er dog steget og forventes fortsat at stige primært som følge af en forventning om øgning i tildeling af midler fra private fonde.

I budget 2023 forventes den eksterne omsætning samlet at udgøre 3.892,0 mio. kr. i 2023, hvilket er 233,5 mio. kr. højere end Ø2-prognosen for 2022

(en stigning på 6,4 procent). Den eksterne omsætning genereres henholdsvis som Indtægtsdækket virksomhed (IV), Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed (TFV), Retsmedicinske ydelser (RM) og Andre tilskudsfinansierede aktiviteter (ATA). Udviklingen i den samlede eksterne omsætning dækker over modsatrettede bevægelser på de forskellige aktiviteter. Ved budgetteringen kan der især være usikkerhed i forhold til tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed og i hvilket år aktiviteterne og dermed væksten falder: Der er derfor foretaget en ledelsesmæssig korrektion, så profilen for den tilskudsfinansierede forskningsvirksomhed afspejler ledelsens forventning om en jævn årlig vækst på ca. 3 procent i årene frem mod 2026.

Figur 3. Udvikling i omsætning, samlede eksterne midler 2013-2026

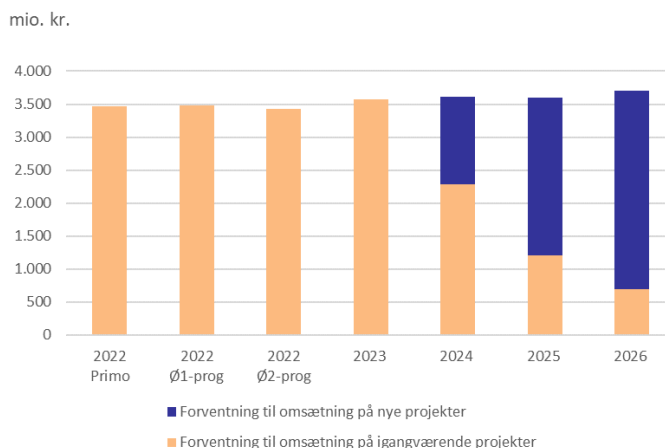

³ De indirekte omkostninger er de omkostninger, som følger med, når universitetet hjemtager eksternt finansierede midler i form af husleje, energi, løn til administration m.v.

Retsmedicinske ydelser samt indtægtsdækket virksomhed har en stabil profil. Andre tilskudsfinansierede aktiviteter forventes at falde ud i årene, som nævnt skal årsagen primært tilskrives et ekstraordinært højt tilde-
lingsniveau i 2023 og 2024, hvor nogle forventes at udløbe i 2024.

Figur 4. Forventning til omsætning, tilskudsfinansierede aktiviteter

Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed forventes i 2023 at udgøre 3.312,7 mio. kr., og der forventes en vækst på 104,8 mio. kr. (3,2 procent) i forhold til Ø2-prognosen for 2022. I de efterfølgende år forventes væksten ligeledes at være ca. 3 procent årligt. Som nævnt er der i budgettet foretaget en central ledelsesmæssig korrektion af profilen for den tilskudsfinansierede forskningsvirksomhed, så profilen bliver mere jævn og afspejler en forventet vækst i omsætningen på ca. 3 procent pr. år svarende til de erfaringer, der har været i de forgangne år.

Af figur 4 fremgår forventningen til KU's tilskudsfinansierede aktiviteter (TFV og ATA) opdelt i forventede og konkrete, igangsatte projekter.

Aftale om fordeling af forskningsreserven

Der er endnu ikke indgået et politisk forlig om fordeling af forskningsreserven, hvilket normalt sker i forbindelse med aftalerne om finansloven. Yderligere foreligger der på datoen for folketingsvalget heller ikke et politisk udspil med regeringens forslag til fordeling af forskningsreserven. Det er derfor i skrivende stund vanskeligt at forudsige, hvordan fordelingen af nye finanslovsmidler til forskning og innovation vil påvirke KU's økonomi i 2023.

Generelt modtager forskere på KU erfaringsmæssigt en betydelig andel af de offentlige midler, der udmøntes som frie midler dvs. med fokus på forskernes egne ideer og ofte med et væsentligt element af grundforskning. Omvendt ligger KU's andel af de samlede offentlige forskningsmidler, som har særligt fokus på innovation og erhvervsamarbejde, på et lavere niveau.

Ser man på indholdet i de senere års politiske aftaler om fordeling af de årlige forskningsreserver, har der været et betydeligt element af forskningsmidler rettet mod den grønne omstilling. Inden for det grønne område er KU's forskere med oprettelsen af det tværfaglige Green Solution Centre samt en række øvrige centre og initiativer på fakultets- og institutniveau velpositioneret til at søge mulige kommende opslag af midler til forskning og innovation.

Den politiske enprocentsmålsætning indebærer, at der årligt afsættes offentlige forskningsmidler svarende til en procent af BNP. Den danske enprocentsmålsætning opgøres som summen af finanslovsmidler til forskning samt forskningsmidler fra regioner og kommuner, fra EU og fra Nordisk Ministerråd. Finansministeriet opererer i Økonomisk Redegørelse fra august 2022 med en BNP-prognose for 2023, der indebærer en stigning i BNP i 2023 på 0,8 procent. Dermed vil det beløb, som potentielt vil blive genstand for politiske forhandlinger inden for forskningsområdet, forventeligt være marginalt større end de 2,9 mia. kr., som blev fordelt i forskningsreserven i forbindelse med folketingets vedtagelse af 2022-finansloven. Den forventede stigning i BNP og det deraf afledte beløb til udmøntning af øgede forskningsbevillinger skal dog vurderes i forhold til det aktuelt høje inflationsniveau.

Forventningerne til udvikling i omsætningen fra tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed

Det er KU's vurdering, at universitetet samlet set har udsigt til en mindre forøgelse i omsætningen fra den tilskudsfinansierede forskningsvirksomhed. Der sondres mellem fire kategorier af eksterne forskningsbevillinger: offentlige og private danske kilder samt EU og øvrige udenlandske kilder.

Hvad angår tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed, står de enkelte fakulteter på KU i lidt forskellige situationer.

De 'tørre' fakulteter (det Samfundsvidenskabelige Fakultet (SAMF), Det Humanistiske Fakultet (HUM), Det Teologiske Fakultet (TEO) og Det Juridiske Fakultet (JUR)) ligger på et lavere niveau i andel af forskning, som er finansieret af eksterne bevillinger. Disse fakulteter har økonomisk set mulighed for at øge hjemtaget af eksterne forskningsmidler. Her vil det konkrete hjemtag blandt andet afhænge af udviklingen i omfanget af relevant opslag/søgemuligheder og forskernes succesrater mv.

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet (SUND) og Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet (SCIENCE) ligger begge på et noget højere niveau, hvad angår andel af eksternt finansieret forskning. For disse fakulteter vil der formentlig i de kommende år være en mere selektiv tilgang til, hvor mange og hvilke eksterne midler som forskerne søger/hjemtager. Den konkrete udvikling vil både afhænge af relevant opslag/søgemuligheder og forskernes succesrater m.v.,

De otte danske universiteter og en række større private danske fonde har igennem længere tid indgået i en fælles dialog med fokus på beskrivelse og dokumentation af de indirekte omkostninger, som er forbundet med de eksterne finansierede forskningsprojekter, som universiteterne i stadig stigende grad huser. KU havde i starten af 2022 godt 5.800 aktive forskningsprojekter med ekstern finansiering, hvoraf knap halvdelen var finansieret af private danske kilder. En mulig aftale mellem universiteter og de større private fonde omkring øget dækning af nogle kategorier af indirekte omkostninger vil i sig selv ikke føre til yderligere uddelinger af fondsmidler. Men universiteterne vil kunne opnå øget fleksibilitet i de samlede økonomiske rammer. Det skal samtidig bemærkes, at en forøgelse af dækningen af indirekte omkostninger må forventes at ske gradvist i takt med at eksisterende bevillinger udløber og erstattes af nye bevillinger med øget dækning af indirekte omkostninger.

Øget hjemtag af eksterne forskningsbevillinger skal i givet fald ske fra et i forvejen ambitiøst udgangspunkt. I 10-årsperioden 2012-2021 er KU's omsætning vedrørende tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed øget med godt en tredjedel fra en årlig omsætning på 2,3 mia. kr. til 3,1 mia. kr. Det samlede tal for eksternt finansieret forskning dækker imidlertid over stor variation i de enkelte kategorier af finansieringskilder: På den ene side ses et fald i omsætningen fra offentlige danske kilder og på den anden side ses en markant forøgelse i omsætningen af EU-midler og i omsætningen af midler fra private danske kilder inkl. private fonde.

Private danske kilder inklusiv private fonde er den største kilde til dækning af tilskudsfinansieret forskning på KU. I 2021 var omsætningen af midler herfra 1.678 mio. kr. Omsætningen har i en årrække været markant stigende. Novo Nordisk Fondens bevillingsoversigter fra de seneste år viser, at fonden nu også for alvor støtter forskning inden for det naturvidenskabelige område udover det sundhedsvidenskabelige område. Bevillingen på 1,5 mia. kr. til et kvanteforskningscenter på Niels Bohr Institutet er således blandt andet udtryk for det potentiale, som en teknisk-naturvidenskabelig satsning har i forhold til forskning inden for life science-området. Kvantebevillingen er en 7-årig bevilling, men den samlede satsning har et 12-årigt perspektiv.

Novo Nordisk Fonden forventer frem mod 2030 at fordoble uddelingen af midler, således at uddelingerne kommer op på 10 mia. kr. årligt. Uddelingerne vil ske både i Danmark og i udlandet. Det er således positivt, at flere forskningsmiljøer på KU har mulighed for at søge midler i landets største forskningsfinansierende fond. På nogle institutter på SUND og SCIENCE udgør omsætning af eksterne forskningsmidler allerede en betydelig andel af institutternes samlede omsætning. Her kan økonomien tilsige, at institutterne bliver mere selektive i, hvilke og hvor mange eksterne forskningsprojekter instituttets forskere søger. Begrænsede pladsforhold og forsinkede byggeprojekter er også rammevilkår, som kan virke begrænsende på mulighederne for at igangsætte nye eksterne finansierede projekter.

Offentlige danske kilder er den næststørste kilde til dækning af universitetets tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed. I 2021 var omsætningen 852 mio. kr. Niveaet på KU har i en årrække været faldende. Midlerne

uddeles dels af de tre statslige fonde, DFF - Danmarks Frie Forskningsfond, Grundforskningsfonden og Innovationsfonden, og dels gennem forskellige øvrige statslige programmidler m.v., f.eks. EUDP og GUDP. I 2022 har Grundforskningsfonden uddelt bevillinger til 11 nye centre. Fem af centrene med en samlet bevillingsramme på knap 280 mio. kr. med en seksårig bevillingsperiode er gået til KU-forskere fordelt på fire af universitetets fakulteter. Bevillingerne vidner om, at KU's forskere klarer sig godt i åben konkurrence baseret på fagfællebedømmelse og forskernes egne ideer.

Horizon Europe - nyt europæisk rammeprogram for forskning og innovation: Midler fra EU's rammeprogram for forskning og innovation udgør den tredjestørste kilde til tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed på KU. I 2021 var omsætningen herfra 413 mio. kr. Horizon Europe (HEU) trådte i kraft i januar 2021 og afløste det hidtidige Horizon2020 (H2020).

I 2021, som var det første år i Horizon Europes syvårige løbetid, var der primært fokus på udrulning og igangsættelse af rammeprogrammet. Der var således kun få ansøgninger, der nåede igennem den samlede bedømmelsesproces og efterfølgende kontraktforhandlinger. Derfor blev der kun uddelt få bevillinger i 2021. 2022 er dermed det første "normale" år i regi af HEU. Det er endnu tidligt at vurdere de økonomiske implikationer for KU's vedkommende af HEU. Men EU-hjemtaget forventes blandt andet at blive påvirket af følgende:

- **Øget budget:** Overordnet er budgettet for HEU 30 procent større end budgettet for H2020. I H2020 endte KU på en samlet europæisk 10. plads over de største bevillingsmodtagere (689 bevillinger svarende til 371 mio. euro). Ser man alene på universiteterne, lå KU på en europæisk 6. plads.
- **Forskydninger mellem lande:** Universiteter i Storbritannien og Schweiz har traditionelt klarer sig godt i regi af europæiske rammeprogrammer. Det gælder i udpræget grad hvad antal ERC-stipendiater angår. Grundet politiske forhold er både Schweiz og Storbritannien nu ude af deltagerkredsen i HEU. Foreløbige opgørelser af bevillinger i det nuværende rammeprogram, baseret på tilgængelige data i efteråret 2022, peger på en forskydning af bevillingsmønstret, hvor forskningsintensive universiteter i bl.a. Benelux-landene og Skandinavien nu ligger i toppen af listen over institutioner med flest bevillinger. Medio oktober 2022 er både DTU, Aarhus Universitet og KU med i top-10 over de universiteter, der samlet set har modtaget flest midler.
- **Fagområder:** Der er afsat betydeligt flere midler i HEU end i H2020 inden for den udfordringsdrevne del af rammeprogrammet, som har fokus på fagområderne fødevarer, landbrug og bioøkonomi. I runde tal er EU-budgettet steget fra 3,9 mia. € i H2020 Societal Challenges 2 til 8,9 mia. € i HEU Cluster 6. Her står en række af KU's forskningsmiljøer stærkt og har dermed forudsætninger for at øge EU-hjemtaget.

Fleere forhold kan dog også påvirke KU's EU hjemtag i nedadgående retning:

- Inden for det samlede rammeprogram afsættes der flere midler til innovationsområdet blandt andet til European Innovation Council, og der afsættes også EU-midler til partnerskabsinitiativer, hvor det er en forudsætning for universiteter og virksomheders deltagelse, at nationale forskningsråd og fonde, som f.eks. Innovationsfonden kan og vil medfinansiere.
- Inden for det samlede rammeprogram afsættes der færre midler til Excellence-søjlen, hvor KU traditionelt har stået stærkest. I Marie Skłodowska-Curie Aktioner (forskeruddannelse og forskermobilitet m.v.) kan der således fremadrettet ansøges om færre midler pr. netværksbevilling.
- Prioritering: Et øget KU-hjemtag af EU-bevillinger forudsætter først og fremmest interesse og vilje fra forskernes side. Traditionelt har KU således hentet færre midler fra de dele af EU's rammeprogrammer, der har fokus på samfundsudfordringer og på innovation og industrielt lederskab. Forskere ved Københavns Universitet, som har oplevet en højere succesrate i regi af de private danske fonde, står potentielt overfor en afvejning af forskellige forhold, herunder på den ene side succesrater (hvor der i regi af rammeprogrammerne kan være endog meget hård konkurrence) og på den anden side de netværk og den videnskabelige prestige, som knytter sig til blandt andet ERC-bevillinger.

Forskning

Regeringen fastholder med FFL23, at det offentlige forskningsbudget udgør minimum 1,00 procent af BNP, og det øges derfor med 0,9 mia. kr. i 2023 i forhold til 2022. Det offentlige forskningsbudget udgør i 2023 27,1 mia. kr.

Forskningsstilskuddet til KU er i 2023 på 3.168,3 mio. kr., og er i faste priser faldet i forhold til 2022. Faldet skyldes primært bidrag til omstillingsreserven samt besparelser knyttet til Statens Indkøbsprogram. Med FFL23 har regeringen videreført den treårige bevillingssikkerhed på forskningsområdet, da der konkret er udmøntet midler fra omstillings- og forskningsreserven til og med 2025. Efter 2025 falder forskningsmidlerne med godt 200 mio. kr., da der endnu ikke er udmøntet midler fra forskningsreserven. Det er KU's forventning, at midlerne udmøntes til KU ved FFL23, og på denne baggrund er der videreført med godt 200 mio. kr. på basisforskning i 2026, svarende til den hidtidige budgetpraksis. I 2026 henstår 3.664,0 mio. kr. på forskningsreserven.

KU's forskningstilskud på finansloven bliver årligt reduceret med 2 procent i omstillingsbidrag, som returneres efter en fordelingsmodel⁴ til sektoren.

Uddannelse

Uddannelsesindtægterne er afhængige af den endelige STÅ-produktion, hvorfor der er usikkerhed forbundet med midlerne. Generelt har STÅ-prognosen på kort sigt været rimelig pålidelig, men er ikke velegnet til år med store udsving. Coronakrisens positive effekt på studieaktiviteten i 2021 forventedes at aftage i 2022, hvilket den også gjorde, og en smule mere end forventet i tidligere STÅ-prognoser.

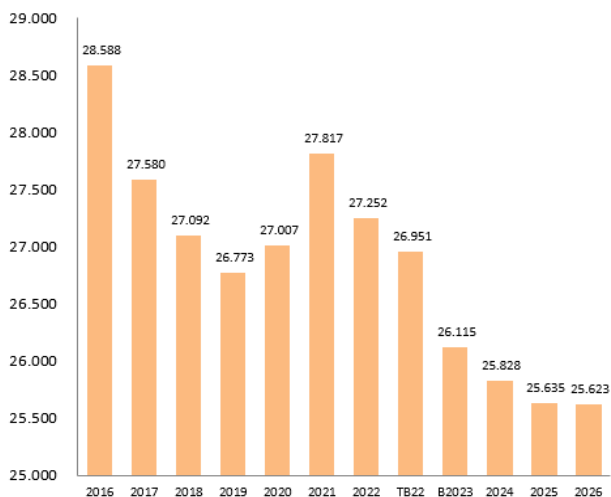
Med bevillingsreformen fra 2019 er flere indtægter bundet op på de studerendes samlede studietid, på deres efterfølgende beskæftigelsesgrad samt KU's opfyldelse af den strategiske rammekontrakt med Styrelsen. Det medfører alt sammen øget usikkerhed i prognosticeringen af uddannelsesindtægterne. Dog har pandemien også betydet, at KU vil få fuldt studietidstilskud i 2022 og 2023 på godt 70 mio. kr. årligt mod normalt 63-64 mio. kr. samt fuldt beskæftigelsestilskud i 2023 og 2024 på ca. 70 mio. kr. årligt mod normalt 55 mio. kr. Til gengæld er der som nævnt tidligere en usikkerhed vedrørende takst 1-forhøjelsen fra og med 2023.

STÅ-produktionen på KU faldt i perioden 2016 til 2019 primært som følge af den ledighedsbaserede dimensionering, som har reduceret optaget markant på en lang række af KU's uddannelser især på HUM og i stadig voksende grad på SAMF og SCIENCE. Som udgangspunkt betyder færre studerende færre STÅ, men øget aktivitet blandt de studerende har betydet, at STÅ-nedgangen har været mildnet.

I 2020 medførte de indskrænkede eller helt fraværende muligheder for at rejse ud på studieophold, at KU's studerende i stedet optjente flere STÅ på KU end forventet. I 2021 viste det sig, at effekten fortsat var til stede, da årets resultat igen oversteg forventningerne. Resultatet i 2022 lå til gengæld lidt under det forventede, men dog inden for en procents afvigelse, så i STÅ-sammenhæng var det et mere normalt år.

Figur 5 viser imidlertid et fald i forventningerne til STÅ-produktionen fra 2023 og årene frem. Forventningerne er baseret på resultatet af STÅ-optjeningen i 2022 samt fakulteternes justeringer, primært på baggrund af den kommende reduktion i optaget som følge af aftale om flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark – en reduktion i optag, som betyder lavere STÅ-indtjening i de kommende år.

Figur 5. STÅ-udvikling 2016-2026

Note: Tallene for 2016-2021 er realiserede tal. Tallene for 2022 dækker over hhv. budgettet (2022) og det realiserede tal for 2022 (TB22). Tallene for 2023-2026 er budgetterede tal

⁴ Den såkaldte '45-20-25-10-model', som er nøgletal til fordeling af forskningsmidlerne på baggrund af gennemsnitstal for uddannelsesbevilling, Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed, forskningsbibliometri og Ph.d. for hvert universitets inden for en årrække

Ændringer på uddannelsesområdet/nye initiativer

Aftalen om flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark er i 2022 blevet yderligere konkretiseret, og selv om den oprindelige målsætning om en 10 procents nedgang i optaget er reduceret til godt seks procent, vil aftalen fortsat betyde en markant nedgang i optaget på tværs af KU – primært på Det Humanistiske Fakultet og Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet. De første reduktioner af optaget forventes gennemført i september 2023, og det vil derfor påvirke STÅ-optjeningen fra 2024 og frem i stigende grad, efterhånden som den fulde implementering foretages. Den endelige udmøntning af reduktionen på alle fakulteter er dog ikke på plads endnu, og dermed ej heller indfasningsprofilen, men forventningen fra ministeriet er en lineær indfasning fra 2023 til 2030.

Den tidligere regering har derudover lanceret et forslag til en reform af universitetsuddannelserne, sådan at et ikke nærmere angivet antal kandidatuddannelser primært inden for det samfundsvidenskabelige og humanistiske område skal reduceres til etårige uddannelser. I forslaget vil en del af besparelserne vende tilbage til sektoren, men det er fortsat uklart, hvad de eventuelle økonomiske konsekvenser vil blive, såfremt forslaget vedtages. Det vurderes, at en større eller mindre reform af universitetsuddannelserne ikke nødvendigvis er afhængig af, at regeringen fortsætter efter folketingsvalget 1. november 2022.

Resultattilskuddene består af et studietidstilskud og et beskæftigelsestilskud og har indflydelse på 7,5 procent af KU's uddannelsesbevillinger (ca. 140 mio. kr.). På grund af covid-19 har ministeriet valgt at undtage nogle årgange fra resultattilskuddet, hvilket i praksis betyder, at KU og de øvrige universiteter får fuldt resultattilskud i nogle år. Undtagelserne ligger flere år efter pandemiens start, hvilket skyldes, at både studietidsoverskridelse og beskæftigelsesgrad er retrospektive parametre.

Undtagelsen betyder, at KU modtager fuldt beskæftigelsestilskud i 2023 og 2024, uanset hvordan beskæftigelsesgraden blandt dimittenderne ser ud. Det svarer til ca. 70 mio. kr. i henholdsvis 2023 og 2024. KU modtager ligeledes fuldt studietidstilskud for alle studerende, som er optaget inden 30. juni 2020, uanset hvor hurtige de er til at dimittere. Dvs. fuldt studietidstilskud i 2023, og herefter et tilskud, som er baseret på studietidsoverskridelsen hos studerende, der er startet efter 30. juni 2020.

Resultattilskuddene forventes at blive reduceret som følge af regionaliseringsplanerne. Tilskuddene udgør hver 5,56 procent af aktivitetstilskuddet, som er baseret på STÅ-optjening. Den reduktion i antallet af studerende, som regionaliseringen ventes at medføre, vil via effekterne på aktivitetstilskuddet også påvirke resultattilskuddene. Omfanget er endnu uvist.

Som en del af bevillingssystemet for de videregående uddannelser indgår et grundtilskud, som udgør 25 procent af de samlede uddannelsesbevillinger med STÅ-aktiviteten i 2017 som baseline. Grundtilskuddet er genfastsat i 2022 med virkning fra 2023 og fire år frem og er kun marginalt justeret. 10 procent af grundtilskuddet i genfastsættelsen var gjort afhængig af resultaterne fra Læringsbarometeret og opfyldelsen af den strategiske rammekontrakt. De har været tilstrækkeligt gode til, at den politiske aftalekreds besluttede, at det fulde grundtilskud videreføres.

'Aftalen om flere og bedre uddannelsesmuligheder' i Danmark indebar også en forhøjelse af grundtilskuddet til de decentrale udbud. Det betyder, at KU fra 2023 modtager 4 mio. kr. for hvert udbud i både Fredensborg (Nødebo) og Auning. Og ligeledes 4 mio. kr., når medicinuddannelsen åbner i Køge.

I den seneste strategiske rammekontrakt er der tilføjet et tillæg om regionalisering, hvor målopfyldelsen af kontrakten også afhænger af KU's implementering af den indgåede aftale om reduktioner af optag og udflytning af uddannelsesstilbud.

Som tidligere nævnt er der fortsat usikkerhed om takst 1-forhøjelsen efter 2022. Forhøjelsen har sikret et bedre økonomisk fundament for de 'tørre' uddannelser, men hvis den bortfalder, vil KU miste op mod 70 mio. kr. årligt i tilskud. I begyndelsen af 2022 indgik regeringen og en politisk forligskreds ganske vist en aftale om en permanent forhøjelse af takst-1, men den delvise opløsning af Dansk Folkepartis folketingsgruppe har betydet, at det endnu ikke har været muligt at indgå en aftale om finansiering af den permanente forhøjelse. Dette vil tidligst ske i begyndelsen af 2023, såfremt en ny regering fortsat ønsker at gøre forhøjelsen permanent.

Udvikling i omkostninger

Personale

Der forventes en stigning i det samlede lønforbrug på 193,1 mio. kr. i 2023 i forhold til Ø2-prognosen for 2022 (løbende priser). En stor del af stigningen skal forklares med en pris- og lønregulering på FFL23 på 3,9 procent samt OK21, hvor der indgår generelle lønstigninger på samlet 4,42 procentpoint i perioden 2021-2023 samt den forventede stigning i den eksterne omsætning.

Omkostningerne til teknisk-administrativt personale (TAP) er i budget 2023 steget i forhold til Ø2-prognosen for 2022, hvor der forventes en stigning på 108,1 mio. kr. Stigningen på TAP-løn skal ligeledes tilskrives pris- og lønreguleringen samt OK21 samt tilskrives en stigning i de uddannelses- og forskningsnære TAP-ansatte som følge af den forventede stigning i den eksterne omsætning.

Campus og bygningsområdet

KU's tiårige Campus- og bygningsbudget indeholder vedtagne beslutninger i forbindelse med KU's strategi, helhedsplan og investerings- og moderniseringsplaner. Det er i budgettet forudsat, at Niels Bohr Bygningen (NBB) overtages medio 2023 (hvilket dog vurderes at være forbundet med betydelig usikkerhed), og at det nye Statens Naturhistoriske Museum (SNM) forventes overtaget primo 2024.

Den bygningsmasse, KU p.t. råder over via Bygningsstyrelsen (BYGST) og dermed SEA-ordningen, er i SEA 2020-reformen af BYGST vurderet til en samlet værdi af ca. 14,5 mia. kr. Senere tilføres også SNM (der tilføjer ca. 30.000 m² bruttoareal) med en værdi på ca. 1,5 mia. kr. og NBB (der tilføjer samlet 52.000 m² brutto) med en værdisætning af BYGST på mellem 2 og 5 mia. kr. Hertil kommer KU's selveje af en del af Universitetsfirkanten og Observatoriebygningen svarende til 0,2 mia. kr. Desuden råder KU over en række private lejemaal, hvoraf det tidligere Kommunehospital (Øster Farimagsgade 2) er det største.

Genoprettende vedligeholdelsesarbejder og reinvesteringer

I forlængelse af Unilab-analysen (2008/2009) af universiteternes laboratorielokaler (svarende til ca. 20 procent af ejendomsmassen) samt analyser og anbefalinger for KU i Rambøll-rapporten (2015) har KU siden 2018 systematisk foretaget udvidede tekniske bygningsssyn af den samlede bygningsmasse. Seneste samlede bygningsssyn udført ved ekstern rådgiver i 2020 har søgt at afklare det samlede behov for nødvendige reinvesteringer i bygningsmassens klimaskal og terræninstallationer (udvendigt), funktionelle indretninger (indvendigt) og bygningernes tekniske basis- og særinstallationer (installationer). Jf. synene kan der konstateres et efterslæb i nødvendige reinvesteringer på mellem 4 og 5 mia. kr. BYGST og KU anvender fremadrettet i fællesskab disse synsdata kombineret med ligeledes systematisk konstaterede drifts- og vedligeholdelsesudfordringer fra drift og serviceområderne (DSO) til at prioritere de fremadrettet genoprettende vedligeholdelsesarbejder og reinvesteringer.

For at modgå yderligere funktionel forringelse af statens ejendom indfaser KU frem mod 2032 rammen for reinvesteringer i campus og bygninger til ca. 400 mio. kr. pr. år. fra den aktuelle reinvesteringsramme på ca. 150 mio. kr. pr. år. Dette er et nødvendigt og vigtigt nyt skridt for at kunne fastholde den funktionelle værdi, arbejdsmiljø og sikkerhed i KU's bygningsmasse.

På længere sigt anslås det bæredygtige reinvesteringsbehov at ligge på ca. 600 mio. kr. pr. år, svarende til ca. tre procent af bygningsmassens samlede værdi, for at fastholde bygningsmassens internationale konkurrencedygtige universitetsfunktionalitet. Budgettet til reinvesteringer indeholder midler til laboratoriemoderniseringer.

Råvarer- og forsyningsomkostninger

Usikkerheden om forsyninger har medført kraftigt forhøjede energipriser. Dette er for KU indarbejdet i KU CAS' budget med en forhøjelse af forsyningsomkostningerne på 130 mio. kr. i 2023 og 100 mio. kr. fra 2024.

Voldgiftssager

I januar 2022 tabte KU den interne statslige voldgiftssag om det generelle huslejeniveau. Voldgiftsretten kommer frem til, at SEA-ordningen blandt andet hviler på et princip om, at den faste procentsats, der anvendes ved beregningen af den omkostningsbestemte leje, er ens for samtlige lejemål under ordningen uanset beliggenhed og/eller markedssituation. Derfor vil det være stridende mod dette princip, såfremt der ved fastsættelsen af huslejen for enkeltstående lejemål anvendes en anden procentsats end den, der i øvrigt anvendes for den samlede ejendomsportefølje, og som indgår i den sammenhæng, der er på finansloven mellem på den ene side universitetssektorens bevillinger og på den anden side Bygningsstyrelsens hjemmel til at opkræve huslejer.

For nærværende fortsætter de øvrige Interne Statslige Voldgiftssager om Niels Bohr Bygningen og Mærsk Tårnet, da disse sager både principielt og reelt er forskellige.

Ejendomsskatter

Der er fortsat usikkerhed om ejendomsskatteniveauerne fra 2023 som følge af SKATs implementering af et nyt ejendomsvurderingssystem. Systemet er blevet udskudt flere gange. Stigningen i omkostningerne til ejendomsskatter er indfaset i budget 2023 med 7,5 procent fra 2023 og med yderligere 7,5 procent fra 2026 og frem.

Investeringer

KU's bruttoinvesteringer er i 2023 budgetteret til 624,3 mio. kr., heraf er 258,4 mio. kr. finansieret af eksterne midler. Investeringsomfanget på KU er estimeret af fakulteterne, Campus Service og KU-IT. Der er dog, især på bygningsområdet en stor usikkerhed i KU's egne estimater, jf. blandt andet forsinkelser på nybyggerier, der medfører periodeforskydninger i tilknyttede investeringer, vedligeholdelsesopgaver, der kan skubbes mellem årene m.m., ligesom der kan være en vis usikkerhed tilknyttet forventningerne til løbende reinvesteringer i it- og forskningsudstyr.

Risikovurdering

Risikovurdering af indtægter og udgifter for budgetperioden

Ud fra karakteren af KU's indtægter og omkostninger er der udarbejdet en risikovurdering, dels i form af en generel vurdering af risici knyttet til de forskellige kategorier af indtægter og omkostninger, dels i form af et mere konkret risikobillede, for så vidt angår de risici, hvor sandsynlighed og konkret økonomisk konsekvens kan estimeres.

Indtægter

- **Uddannelsesindtægterne** plejer at udvikle sig efter et bestemt mønster, der er lagt ind i frekvensrækkemodellen, der bruges til at prognosticere uddannelsesindtægterne. Studiefremdriftsreform, bevillingsreformen, bortfald af takst 1-forhøjelsen, den ministerielle dimensionering har i de seneste år gjort det udfordrende med prognosticering af indtægterne. Set i lyset af, at 25 procent af uddannelsesindtægterne nu gives som grundtilskud samt dimensioneringen i flere tilfælde efterhånden har nået sit niveau, vurderes risikoen ikke længere så stor. Hertil kommer Aftale om flere og bedre uddannelser, som nu er indarbejdet i uddannelsesprognosen og kommer til udtryk vira jævnt faldende uddannelsesindtægter over de kommende år frem mod 2030. KU skal nedlægge ca. 1000 studiepladser i perioden. I alt vurderes sandsynligheden for høj.

- **Finanslovsindtægterne** er med undtagelse af uddannelsesindtægterne relativt sikre. Der er dog usikkerhed om fremtidig forskningstilskud i 2026, da der ikke med FFL23 er udmøntet midler fra forskningsreserven. KU forventer dog, at man fortsat vil honorere 3-årigt budgetsikkerhed for universiteterne, ift. at modtage midlerne senest ved FFL2024 og har således tentativt indarbejdet godt 200 mio. kr. i 2026. KU vurderer, at risikoen for nu er lav.
- **Den eksterne omsætning** har gennem de seneste år været stigende med ca. 4-5 procent årligt. I budget 2023 til 2026 er budgetteret med en samlet let stigende profil, der som tidligere nævnt dækker over modsatrettede bevægelser. Den tilskudsfinansierede forskningsvirksomhed er budgetteret med en årlig stigning på 3 procent og modsat falder indtægterne fra 'andre tilskudsfinansierede aktiviteter' frem mod 2026. Der er stort fokus på den eksterne omsætning, og udviklingen følges nøje. I denne sammenhæng skal det bemærkes, at der også er forventning om store uddelinger fra de store fonde i de kommende år, hvor der forventes en succesrate svarende til den, der er præsteret hidtil i forbindelse med fondsansøgninger mv. Samlet set er forventningerne til omsætningsudviklingen i de kommende år ret sikker, men den eksakte profil for, hvordan omsætningen udvikler sig i det enkelte år, er mere usikker.

Omkostninger

- På omkostningssiden udgør drifts- og bygningsomkostningerne 39,4 procent af de samlede omkostninger. Bygningsomkostninger er generelt langsigtede og kan ofte ikke tilpasses hurtigt; det er primært i forhold til huslejeomkostningerne i forbindelse med nybyggerier de væsentligste risici knytter sig til, men der knytter sig også risici i forhold til øvrig drift (meromkostninger på f.eks. it-området). KU vurderer sandsynligheden for mellem.
- I budget 2023 er 58,6 procent af KU's samlede omkostninger lønomkostninger. Det vurderes, at risici for øgede lønomkostninger ud over det budgetterede er begrænsede. KU vil i videst muligt omfang forsøge at friholde kerneforretningen og den direkte understøttelse af kerneforretningen; uddannelse, forskning og formidling, for personaletilpasninger, da det kræver en vis kontinuitet at drive et universitet og kan svække KU's evne til international rekruttering på et stærkt specialiseret marked. Omvendt kan KU komme til at stå med et behov for at tilpasse lønomkostningerne som følge af lokale strukturelle ubalancer i de kommende år, ligesom aftalen om flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark kan risikere at få personalemæssige konsekvenser. KU vurderer, at sandsynligheden er høj.

Risikobillede

På baggrund af vurderingerne af KU's risici er der opstillet et samlet konkret risikobillede for KU, som består af de risici, hvor det økonomiske omfang af risikoelementerne kan estimeres mere konkret. Risikobilledet består dels af risici, som også indgik i budgettet for 2022, dels af nye risici, som er kommet til siden da. Samtidig er der i forhold til budgettet for 2023 også fjernet risici fra risikobilledet som følge af, at risiciene nu er blevet indarbejdet direkte i budgettet eller at de ikke længere er relevante. Risikobilledet skal ses i sammenhæng med den overordnede vurdering af KU's risici, som fremgår af afsnittet ovenfor, som også indeholder de risikoelementer, hvor det ikke er muligt at estimere den konkrete økonomiske risiko.

Kendte risici, der var med på risikobilledet ved budget 2022, men nu er ændret:

- *De finansielle poster:* P.t. er der budgetteret med forventede renteindtægter på 0 mio. kr. i årene 2023-2026. Der er usikkerhed forbundet med prognosticeringen, da der er stor usikkerhed på finansmarkederne verden over.
- *Takst 1-forhøjelsen:* Takst 1-forhøjelsen (knap 70 mio. kr.). Som tidligere nævnt er tilskuddet med finanslovsforslaget for 2023 ikke videreført efter 2022, men det er politisk besluttet at videreføre det (politisk aftale af 22. januar 2022 'En reformpakke for dansk økonomi') dog uden finansiering. Såfremt tilskuddet bortfalder, vil det betyde en økonomisk nedgang for KU, da det i budgettet er lagt til grund, at takst 1-forhøjelsen fortsætter efter 2022.
- *Ny model for fordeling af basismidler:* Der har været politiske drøftelser omkring omlægning af model for fordeling af basistilskuddet. Der blev med FL22 i den forbindelse tildelt 'særskilte

basismidler' årligt fra 2022 og frem; 5 mio. kr. til RUC, 20 mio. kr. til SDU og 25 mio. kr. til AAU⁵. Sandsynligheden er lille.

Nye risici ved budget 2023, som ikke var med på risikobilledet for budget 2022:

- *Besparelser på bygningsområdet:* Der er i budgettet indarbejdet en teknisk korrektion (med en stigende profil) som er udtryk for de besparelser som skal realiseres fra 2026 og frem. Der skal derfor frem mod 2026 sikres en proces, hvor der overvejes og besluttes tiltag, der neutraliserer denne tekniske korrektion i forhold til at sikre et omkostningsniveau for KU's bygningsområde overholdende målet om omkostninger på maks. 20 procent af KU's omsætning. Konsekvensen vurderes til 100 mio. kr. i 2026 stigende til ca. 500 mio. kr. årligt (i 2032) og sandsynligheden er mellem (uddybes i bilag 4 vedrørende KU's bygninger).
- *Usikkerhed på forsyningsområdet:* Forsyningsområdet har som bekendt været karakteriseret ved kraftigt stigende priser i løbet af 2022, og dette forventes også at påvirke KU's omkostninger fra 2023, hvor KU's fastprisaftale på el som nævnt udløber. I budgettet for 2023 er som tidligere nævnt indarbejdet forventede meromkostninger på forsyningsområdet på samlet 130 mio. kr. (og 100 mio. kr. årligt fra 2024 og frem). De 100 mio. kr. vedrører el og de 30 mio. kr. vedrører især fjernvarmeområdet. Som følge af KU's betydelige forbrug påvirkes de samlede omkostninger væsentligt af de udsving, der er i forsyningspriserne. Således medfører en ændring i prisen på el på 1 øre pr. kWh en ændring i KU's omkostninger på ca. 0,7 mio. kr. pr. år. Samtidig med, at der er usikkerhed forbundet med den allerede indarbejdede meromkostning på de 130 mio. kr., har KU også flere planlagte sparetiltag i forhold til at reducere omkostningerne til varme og el. Der er på baggrund af disse forskellige usikkerheder optaget en risiko på 50 mio. kr. i meromkostninger til forsyning, sandsynligheden vurderes til mellem.

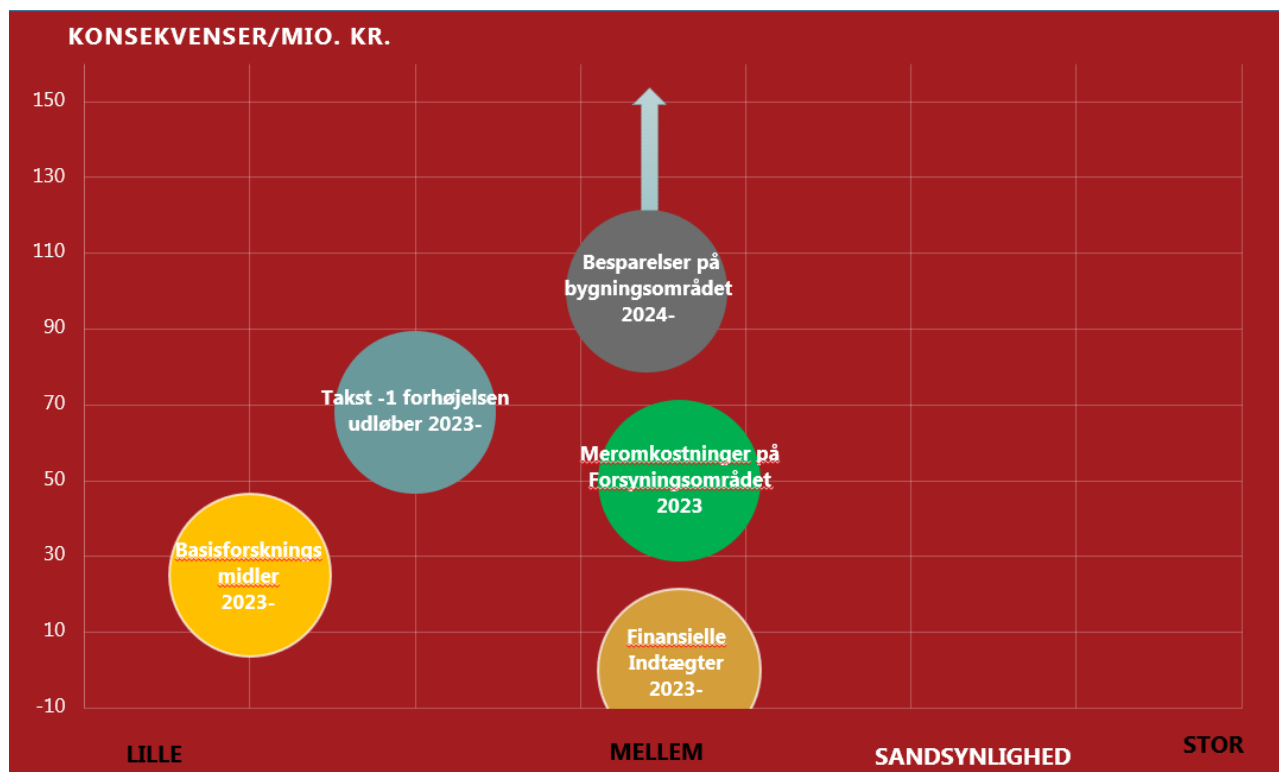
Risici, der udgår ved budget 2023:

- *Regionalisering af uddannelser:* I forhold til regionaliseringsaftalen 'flere og bedre uddannelser i Danmark' er det reducerede optag nu en del af den almindelige prognose for KU's forventede uddannelsesindtægter og vil komme til udtryk via jævnt faldende uddannelsesindtægter over de kommende år frem mod 2030. Risikoen er derfor fjernet fra risikobilledet.
- *KU-nyt-SIS (tidligere Kopernikus):* KU skal i samarbejde med seks af landets universiteter anskaffe og implementere et nyt studieadministrativt system 'Nyt SIS', som skal erstatte det nuværende studieadministrative system, STADS/DANS. Samarbejdet mellem universiteterne er organiseret i et fælles program, 'Nyt SIS-programmet', som ledes af DTU. Tidligere stod Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM) for ledelsen af det fælles program. Men ved årsskiftet 2021/2022 valgte UFM at overdrage det fælles program til DTU i rollen som værtsinstitution for universiteterne. Omkostningerne er nu så forventelige, at de er indarbejdet i KU's budget.

Såfremt de nævnte risici indtræffer samtidigt, kan KU imødesee en økonomisk konsekvens som følge af faldende indtægter og stigende omkostninger på over 200 mio. kr. årligt.

⁵ jf. Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet), Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Frie Grønne, Liberal Alliance, Alternativet og Kristendemokraterne om basismidler til forskning af 3. december 2021.

Risikobillede

BILAG

BILAG 1. Resultatbudget

mio. kr.	Budget 2022	Prognose 2022-Ø2	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
Uddannelsesindtægter	2.050,7	2.015,4	2.062,6	2.041,4	2.011,5	2.010,9
Forskningsstilskud	3.060,7	3.060,7	3.168,3	3.156,8	3.156,8	3.156,8
Basistilskud	269,5	289,5	290,9	290,9	291,0	287,8
Eksterne midler	3.777,8	3.658,4	3.892,0	3.936,2	3.918,0	4.018,3
Bygningsrelaterede indtægter	54,4	61,8	62,3	62,4	62,5	62,7
Andre indtægter	387,1	437,6	409,0	400,3	416,9	411,5
Indtægter	9.600,2	9.523,5	9.885,2	9.888,0	9.856,7	9.948,1
Løn - VIP	3.447,0	3.487,8	3.568,1	3.678,0	3.683,1	3.684,4
TAP - Løn	2.351,0	2.356,2	2.464,3	2.427,2	2.421,9	2.394,3
Øvrig løn	0,0	0,0	4,7	4,6	4,5	4,1
Løn i alt	5.798,1	5.844,0	6.037,1	6.109,8	6.109,4	6.082,8
Bygningsdrift	1.842,3	1.822,4	2.143,4	2.123,9	2.086,4	1.912,6
Øvrig drift	2.053,0	1.735,7	1.908,3	1.886,0	1.765,4	1.849,6
Afskrivninger	195,2	198,1	207,9	234,5	254,6	283,5
Drift i alt	4.090,6	3.756,2	4.259,6	4.244,3	4.106,5	4.045,7
Ordinære driftsomkostninger i alt	9.888,7	9.600,1	10.292,0	10.349,5	10.211,4	10.124,5
Resultat før finansielle poster	-288,4	150,0	-406,8	-461,5	-354,7	-176,4
Finansielle poster	12,0	-200,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	-276,4	-75,0	-411,5	-466,1	-359,2	-180,5

Takst 1 forhøjelsen er videreført efter 2022

Det forudsættes, at nye basisforskningsmidler fra forskningsreserven videreføres efter 2025. Her tentativt godt 200 mio. kr. i 2026.

Der er i budgettet foretaget en central ledelsesmæssig korrektion på den tilskudsfinansierede forskningsvirksomhed, så profilen afspejler ledelsens forventning om en mere jævn vækst årligt på 3 procent. Korrektionen er modregnet på øvrigt drift og har derfor ikke resultat effekt.

Indtægter

På indtægtssiden tilvejebringes universitetets samlede økonomiske råderum primært via 3 hovedkilder: 1) Finanslovstilskud inkl. uddannelsesindtægter, 2) Eksterne midler og 3) Øvrige indtægter.

Specifikation af indtægter

	Budget 2022	Budget 2023	(BO1) 2024	(BO2) 2025	(BO3) 2026
mio. kr.	2022-niveau	2023-niveau	2023-niveau	2023-niveau	2023-niveau
Heltidsuddannelse ¹⁾	1.335,4	1.325,6	1.312,3	1.301,9	1.301,3
Grundtilskud	479,4	480,1	480,0	480,0	480,0
Deltidsuddannelse	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0
Studietilskud	74,3	75,8	66,3	66,3	66,3
Beskæftigelsestilskud	57,9	75,8	76,7	57,3	57,3
Øvrige faste uddannelsesstilskud	19,9	18,2	18,2	18,2	18,2
Fripladser og stipendier	13,4	14,0	14,0	14,0	14,0
Udvekslingsstuderende	8,2	12,5	13,1	13,2	13,1
Småfag ²⁾	7,0	7,2	7,2	7,2	7,2
Øvrige uddannelsesstilskud fra UFM og UVM	40,3	38,5	38,5	38,5	38,5
Uddannelsesstilskud	2.050,7	2.062,6	2.041,4	2.011,5	2.010,9
Forskningstilskud	3.060,7	3.168,3	3.156,8	3.156,8	2.931,5
Nye basisforskningsmidler fra forskningsreserven ³⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	225,4
Forskningstilskud	3.060,7	3.168,3	3.156,8	3.156,8	3.156,8
Øvrige formål	416,6	443,7	443,6	443,6	440,5
Forskningsbaseret myndighedsbetjening	23,8	24,7	24,7	24,7	24,7
SEA-reformen	-170,9	-177,4	-177,4	-177,4	-177,4
Basistilskud fra UFM	269,5	290,9	290,9	291,0	287,8
Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed	3.314,7	3.312,7	3.407,5	3.515,1	3.633,6
Andre tilskudsfinansierede aktiviteter	159,6	253,9	207,3	82,3	65,5
Retsmedicinske ydelser	208,9	217,7	218,8	218,8	218,8
Indtægter i kommerciel indtægtsdækket virksomhed	94,6	107,7	102,6	101,6	100,4
Eksterne midler⁴⁾	3.777,8	3.892,0	3.936,2	3.918,0	4.018,3
Fremleje, driftsrefusioner mv.	54,4	62,3	62,4	62,5	62,7
Bygningsrelaterede indtægter	54,4	62,3	62,4	62,5	62,7
Salg af varer og tjenester	193,3	206,0	204,5	211,4	226,7
Øvrige indtægter	193,8	203,0	195,7	205,5	184,8
Andre indtægter⁵⁾	387,1	409,0	400,3	416,9	411,5
Indtægter i alt	9.600,2	9.885,2	9.888,0	9.856,7	9.948,1

1) KU benytter egen prognose i forhold til uddannelsesindtægterne. Takst-1 forhøjelsen er videreført efter 2022.

2) Småfag er i årene 2023 og 2024 opført på KU's egen finanslovparagraf, derefter fremgår de af central pulje, her er de tentativt videreført i 2025-2026.

3) Der forudsættes, at nye basisforskningsmidler fra fra forskningsreserven videreføres efter 2025. Hvorfor forskningsmidler her er videreført efter 2025.

4) Eksterne midler er baseret på fakulteternes egne indmeldinger med en central ledelsesmæssig korrektion mhp. at afspejle ledelsens forventning om en jævn vækst på 3 procent årligt.

5) 'Andre indtægter' er baseret på fakulteternes egne indmeldinger. Fra 2020 er inkluderet overtagelse af det Veterinære Beredskab med en budgetteret volumen på knap 40 mio. kr. årligt.

I figur 6 er indtægtskilderne illustreret.

Figur 6. Indtægtskilder, budget 2023

Finanslovstilskud

Den væsentligste del af KU's indtægter stammer fra finansloven. Finanslovsindtægterne består dels af aktivitetsafhængige tilskud (uddannelsesindtægter), hvorved der kan opstå usikkerhed omkring tilskuddets størrelse som følge af ændret produktion og/eller takstfastsættelse dels af forsknings- og basistilskud, hvor der er en noget større sikkerhed om tilskuddenes størrelse. Til gengæld er disse ofte udsat for besparelser og styret af politiske forhandlinger sent i budgetprocessen.

Uddannelsesindtægter

Prognosen er beregnet på baggrund af antallet af optagne studerende pr. 1. oktober 2022, de eksisterende studerende samt forventninger til deres adfærd i form af beståede eksaminer. Budgettet er baseret på den forventede STÅ-produktion, som har været i høring og til justering på fakulteterne.

Uddannelsesindtægterne er afhængige af den endelige STÅ-produktion, hvorfor der er usikkerhed forbundet med midlerne. Generelt har STÅ-prognosen på kort sigt været rimelig pålidelig. Både i 2020 og 2021 har der dog som tidligere nævnt været et overraskende højt resultat i forhold til forventningerne, hvilket tilskrives den coronapandemien, der som sideeffekt har betydet højere studieaktivitet.

Uddannelsesøkonomien er således fortsat præget af nye udefrakommende forhold, hvis effekter KU endnu har begrænset viden om, og som medfører usikkerheder i prognosticeringen af uddannelsesindtægterne (elementer i bevillingsreformen samt pandemiens indflydelse på studieaktiviteten). Dertil kommer regionaliseringsaftalen, som vil betyde en markant nedgang i uddannelsesindtægterne frem til 2030. Fakulteterne vurderer, at de samlede STÅ-indtægter i 2027 vil ligge ca. 30 mio. kr. under estimatet for 2023, men som tidligere beskrevet ligger den konkrete indfasningsprofil af regionaliseringsaftalen ikke fast endnu.

Takst 1-forhøjelsen er som beskrevet indledningsvist endnu ikke besluttet videreført efter 2022, og det er ikke helt sikkert, hvorvidt KU kan forvente at modtage midlerne i fremtiden. På KU er niveauet for takst 1-forhøjelsen knap 70 mio. kr. om året.

Småfagstilskuddet (7,2 mio. kr.) gives til institutioner, der udbyder små humanistiske fag af særlig national betydning og indgår i den ramme til omkostningsdækning, som gives til HUM.

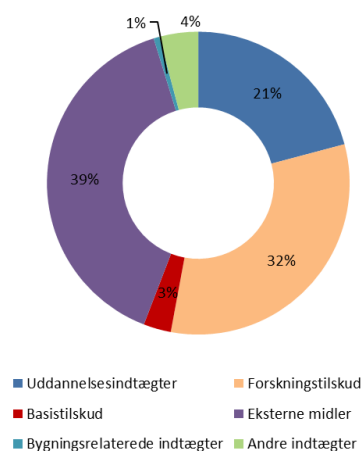
Ud over den ordinære STÅ-produktion genererer KU også uddannelsesindtægter for deltidsuddannelse og ind- og udrejsestuderende. KU har også diverse uddannelsesaktiviteter finansieret af Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM), som ligger udenfor §19.2 (Forskning- og Universitetsuddannelser) samt uddannelsesproduktion fra Undervisningsministeriet (UVM). Disse aktiviteter er prognosticeret af fakulteterne og indgår som en del af Øvrige uddannelsesindtægter.

Forskningstilskud

KU's forskningstilskud er i 2023 3.168,3 mio. kr., og er i faste priser faldet med 12 mio. kr. i forhold til 2022. Faldet skyldes primært bidrag til omstillingsreserven samt besparelser afledt af Statens Indkøbsprogram.

KU's forskningstilskud falder på FFL23 med godt 200 mio. kr. efter 2025. Årsagen er som tidligere nævnt, at der ikke er udmøntet midler fra forskningsreserven efter 2025. Der henstår hele 3.664,0 mio. kr. i 2026 på forskningsreserven. Det er KU's forventning, at midlerne udmøntes til KU, og på denne baggrund er der videreført godt 200 mio. kr. i forskningstilskudsbudgettet efter 2025, jf. hidtidig budgetteringspraksis.

Forskningstilskuddet reduceres stadig med to procent årligt til omstillingsreserven, som returneres til sektoren. Som nævnt indledningsvist er omstillingsreserven endnu ikke fordelt i 2026, men forventes fordelt til universiteterne på et senere tidspunkt (enten ved FL23 eller FFL24).

Basistilskud

KU's basistilskud dækker dels over Øvrige formål og Forskningsbaseret myndighedsbetjening.

Finanslovens tilskud til Øvrige formål dækker bl.a. tilskud til bygningsvedligeholdelse, tilskud til ejendoms-skatte, tilskud til universitetets museer og samlinger, biblioteker mm.

KU udfører forskningsbaseret myndighedsbetjening for Miljø- og Fødevarerministeriet vedrørende opgaver i relation til fødevarerøkonomi. Derudover udføres blandt andet opgaver vedrørende skovovervågning.

Basistilskud er fra og med finansloven for 2020 og som følge af reform af den statslige huslejeordning (SEA) og nye ejendomsvurderinger for uddannelses- og forskningsbygninger reduceret med 177 mio. kr. (løbende priser) mod tilsvarende lavere husleje. Basistilskud er ligesom uddannelsesstilskuddene siden 2020 fritaget fra 2 procents omprioriteringsbidrag.

KU udfører derudover forskningsbaseret myndigheds betjening for Miljø- og Fødevarerministeriet. Disse er opført under 'andre indtægter'.

Ekstern omsætning

Den eksterne omsætning tilfalder den enkelte optjenende enhed. De bidrager til den Almindelige virksomhed (AV) via overhead/administrationsbidrag. Siden 2008 er alt optjent overhead tilfaldet det enkelte fakultet. Indtægterne genereres henholdsvis som Indtægtsdækket virksomhed (IV), Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed (TFV), Retsmedicinske ydelser (RM) og Andre tilskudsfinansierede aktiviteter (ATA).

Som nævnt i indledningen er der i forbindelse med implementeringen af KU's nuværende budgetmodel besluttet en 15 procents bidragsmodel af væksten i omsætningen for den tilskudsfinansierede forskningsvirksomhed, der skal bidrage til at finansiere de indirekte omkostninger, der afholdes centralt på KU. Fra 2023-2026 forventes fakulteterne at bidrage med 64,5 mio. kr. i 2023 stigende til 111,7 mio. kr. i 2026.

Der er i 2023 budgetteret med en samlet ekstern omsætning for i alt 3.892,0 mio. kr., hvilket er 233,6 mio. kr. højere end Ø2-prognosen for 2022.

Budgettet for Indtægtsdækket virksomhed (IV) forventes at falde med 1,3 mio. kr. ift. Ø2-prognosen for 2022 (1,1 procent). Retsmedicin (RM) forventes at stige med 5,1 mio. kr. (2,4 procent).

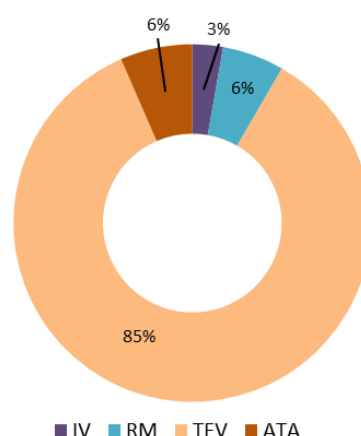
Den tilskudsfinansierede forskning (TFV) udviser en stigning på 104,8 mio. kr. (3,3 procent) fra Ø2-prognosen for 2022 til budget 2023. Andre tilskudsfinansierede aktiviteter (ATA) forventes at stige med 124,9 mio. kr. (96,8 procent). Stigningen skal primært tilskrives bevilling til nye projekter til SNM.

Øvrige indtægter

Bygningsrelaterede indtægter

De bygningsrelaterede indtægter knytter sig til KU's udlejning af lokaler til eksterne lejere. Ud over huslejebetaling indgår diverse driftsindtægter forbundet med disse lejemål, da KU opkræver ejendomsskat og bidrag til vedligeholdelse.

Figur 7. Omsætning fordelt på delregnskaber

Andre indtægter

KU's andre indtægter består primært af salg af varer og tjenester, kompendier, deltagerbetaling samt øvrige indtægter. Fra 2020 har KU sammen med Statens Serum Institut overtaget den forskningsbaserede myndighedsbetjening vedrørende veterinære forhold under Miljø- og Fødevarerministeriet. Der er tale om et økonomisk omfang på 40 mio. kr. årligt.

Ordinære driftsomkostninger

De ordinære driftsomkostninger for KU forventes at ligge på 10.292,0 mio. kr. i 2023.

Lønomkostninger

De samlede lønomkostninger er budgetteret til 6.037,1 mio. kr. i 2023. Lønomkostningerne udgør 58,6 procent af de samlede ordinære omkostninger. Lønnen er fordelt på løn til videnskabeligt personale (VIP) og teknisk-administrativt personale (TAP), hvoraf VIP-lønnen udgør 59,1 procent af de samlede lønomkostninger og den samlede TAP-løn udgør 40,9 procent.

De samlede lønomkostninger er budgetteret 193,1 mio. kr. højere end ved Ø2-prognosen for 2022. Stigningen fordeler sig med på henholdsvis 137,4 mio. kr. i stigning på Almindelig virksomhed og 56,0 mio. kr. på den eksterne virksomhed.

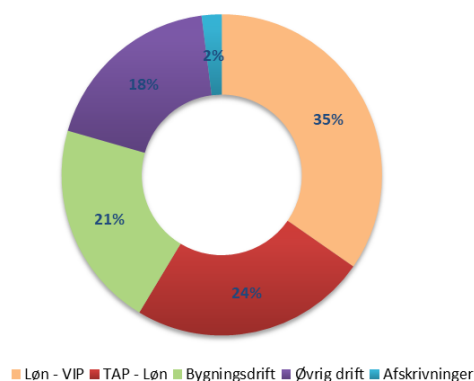
Bygningsdrift og øvrig drift

Driftsomkostninger er samlet budgetteret til 4.259,6 mio. kr. i 2023, hvilket er en stigning på 503,4 mio. kr. i forhold til Ø2-prognosen for 2022). Driftsomkostninger udgør 41,4 procent af de ordinære omkostninger og omfatter bygningsdrift, øvrig drift og afskrivninger.

Der er samlet budgetteret med bygningsrelaterede omkostninger for 2.143,4 mio. kr. ekskl. løn- og afskrivninger i 2023 på Campus- og bygningsområdet. Ud over bygningsrelaterede omkostninger indgår der i KU's samlede Campus- og bygningsbudget også løn til medarbejderne i CAS og de tre driftsområder samt afskrivninger relateret til KU's mange bygnings- og infrastrukturinvesteringer. De samlede såkaldte Facility Managementomkostninger (FM-omkostninger) forventes at udgøre brutto i alt 2.364,6 mio. kr. og dermed 23 procent af KU's samlede omkostninger i 2023.

De samlede bygningsomkostninger er nærmere beskrevet i bilag 4.

Figur 8. Samlede omkostninger, budget 2023

Investeringer og afskrivninger

KU's bruttoinvesteringer er i 2023 budgetteret til 624,3 mio. kr., heraf er 258,4 mio. kr. finansieret af eksterne midler. Investeringsomfanget på KU er estimeret af fakulteterne, Campus Service og KU-IT.

Den forventede stigning i eksternt donerede investeringer i 2023,

skal findes i klargøring af SNM og større indkøb af forsøgsudstyr på SUND og SCIENCE. Der pågår løbende dialog med fakulteterne ift. at sikre overholdelse af den udmeldte ramme. Der er i herværende investeringsbudget ikke taget højde for investeringer til nyt studieadministrativt system (NYT SIS) (KU's egenfinansiering), samt det kommende kvantecenter (eksternt finansieret), da det eksakte investeringsomfang og tidsprofiler endnu ikke er klarlagte.

Afskrivningerne i 2023 er baseret på den eksisterende aktivmasse og på det forventede investeringsomfang i 2023, ligeså for budgetoverslagsårene 2024-2026. Sammenhængen til investeringerne påvirkes af investerings sammensætningen qua forskellige periodevise levetidsprofiler samt tidsforskydningen mellem investeringsanskaffelserne og de fulde afskrivninger. I investeringsåret vil typisk alene blive afskrevet forholdsmæssigt i forhold til købstidspunktet og fulde årlige afskrivninger sker så først i de efterfølgende år. Hertil kommer, at afskrivninger i forbindelse med løbende bygningsinvesteringer/udviklingsprojekter først finder sted, når de enkelte bygningsinvesteringer/udviklingsprojekter faktisk ibrugtages.

Finansielle poster (renteindtægter/-udgifter), netto

Der er i 2023 budgetteret med et finansielt afkast på 0 mio. kr. og således forventes der intet afkast af den kapital, der er placeret hos eksterne kapitalforvaltere.

Kapitalforvalternes⁶ forventninger for 2023 spænder fra et positivt afkast på 3,2 til 3,6 procent, hvilket er en betydelig forbedring i forhold til forventning om negativt afkast i 2022. Afkastet i 2023 forventes fortsat at blive præget af krigen i Ukraine, energikrise samt inflation, og af forsigtighedsmæssige grunde budgetteres der som følge af den fortsatte usikkerhed på de finansielle markeder med et nu-resultat på trods af kapitalforvalternes vurderinger.

Afskrivninger 2022-2026

mio kr.	B2022	Ø2-2022	B2023	2024	2025	2026
Bruttoinvesteringer	409,3	402,9	624,3	625,7	576,7	644,1
Donationsneutralisering	166,1	154,9	258,4	184,9	122,2	92,1
Nettoinvesteringer	243,2	248,0	365,9	440,8	454,5	552,0
Bruttoafskrivninger	336,3	333,0	362,0	414,6	435,8	454,2
Donationsneutralisering	141,1	134,9	154,1	180,1	181,2	170,7
Nettoafskrivninger	195,2	198,1	207,9	234,5	254,6	283,5

Note: På grund af afrundinger afviger totalen for nettoinvesteringer og nettoafskrivninger fra delsummerne.

Forskellen mellem brutto- og nettoafskrivninger skyldes donationsneutraliseringen, der i stedet påvirker donationsforpligtelsen på balancen.

⁶ Fra 1. juni 2017 indgik KU porteføljeaftaler med 3 kapitalforvaltere (Nykredit, SEB og Sydbank) om investering. Efter rektoratets beslutning af 29. oktober 2020 er aftalen med Sydbank opsagt, og midlerne overført til forvaltning hos de 2 resterende kapitalforvaltere pr. 1. december 2020. Mandatet tilsiger, at forvalterne skal investere minimum 75 procent i stats- og realobligationer og maksimum 25 procent i andre aktivklasser (aktier og virksomhedsobligationer).

BILAG 2. Balancebudget

Med udgangspunkt i 2. økonomiopfølgingsrapport for 2022 er der opstillet et balancebudget for den resterende del af 2022 samt for 2023.

mio. kr.	Primo 2022	Forventet ultimo 2022	Forventet ultimo 2023
Immaterielle anlægsaktiver	71,7	62,5	42,1
Materielle anlægsaktiver	1.378,7	1.457,8	1.740,5
Finansielle anlægsaktiver	951,4	1.181,7	1.970,4
Anlægsaktiver i alt	2.401,9	2.702,0	3.753,0
Tilgodehavender	2.034,7	2.084,0	1.490,0
Værdipapirer	2.253,7	2.024,7	2.024,7
Likvide beholdninger	2.072,1	2.081,0	1.334,6
Omsætningsaktiver i alt	6.360,4	6.189,7	4.849,3
Aktiver i alt	8.762,3	8.891,6	8.602,3
Teknisk egenkapital *	1.003,6	1.003,6	1.603,6
Fleksibel egenkapital (overført)	2.069,0	1.994,0	1.582,5
Egenkapital	3.072,6	2.997,6	3.186,1
Hensatte forpligtelser	116,2	139,0	138,0
Langfristede gældsforpligtelser	250,4	236,9	314,5
Kortfristede gældsforpligtelser	5.323,2	5.518,2	4.963,7
Gældsforpligtelser	5.573,6	5.755,1	5.278,2
Passiver i alt	8.762,3	8.891,6	8.602,3

*Teknisk egenkapital 1.003,6 mio. kr. ultimo 2022 består af reguleret egenkapital (startkapital pr. 1/1-2005) på 243,3 mio. kr. og reserveret egenkapital i form af gældsbreve i alt 760,3 mio. kr. primo 2022 og forventes forøget med 600 mio. kr. vedr. Statens Naturhistoriske Museum (SNM) i 2023.

Det er usikkert hvilket tidspunkt KU modtager de statslige gældsbreve vedr. SNM, som er baggrunden for stigningen i den tekniske egenkapital, men i 2025 efter endelig godkendelse af det nye SNM-byggeri udgør forøgelsen af den tekniske egenkapital 643 mio. kr. vedr. SNM, svarende til finansieringen fra fondene.

Aktiver

Anlægsaktiver

Samlet forventes immaterielle og materielle anlægsaktiver at blive forøget med 262,3 mio. kr. som følge af, at de samlede investeringer anslås til 624,3 mio. kr., mens bruttoafskrivningerne er budgetteret med 362,0 mio. kr. i 2023. Donerede investeringer forventes at udgøre 258,4 mio. kr. og donationsafskrivningerne 154,1 mio. kr. i 2023.

De finansielle anlægsaktiver (som blandt andet indeholder gældsbreve fra Staten) forventes forøget med 600,0 mio. kr. i 2023 vedrørende Statens Naturhistoriske Museum (SNM), ligesom finansielle anlægsaktiver forventes øget i 2023 med KU's eget bidrag til finansiering af SNM på yderligere 188,8 mio. kr. til samlet 569,5 mio. kr. ultimo 2023.

Omsætningsaktiver

Tilgodehavender på i alt 1.490,0 mio. kr. ultimo 2023 består primært af tilgodehavender vedrørende eksternt finansierede projekter på 765,0 mio. kr.

De likvide beholdninger og investeringerne i kortfristede værdipapirer forventes samlet at udgøre 3.359,3 mio. kr. ultimo 2023, og beholdningen forventes samlet set at falde med 746,4 mio. kr. i 2023 fra 4.105,7 mio. kr. ultimo 2022.

Reduktionen af de likvide beholdninger i 2023 forårsages dels af et forventet underskud på 411,5 mio. kr. samt betaling af en væsentlig del af KU's egenfinansiering af det kommende Statens Naturhistoriske Museum på 188,8 mio. kr. (forudbetaling af husleje).

Passiver

Egenkapital ⁷

KU's egenkapital defineres i overensstemmelse med Finansministeriets budgetvejledning og Årsregnskabsloven, som forskellen mellem KU's ejendele (aktiver) og KU's gæld (fremmedkapital).

KU definerer egenkapitalen i to lag: 'Teknisk kapital' er regnskabstekniske poster, som følger af lovkrav til kapitalen eller af, at KU udviser sin ejerandel af bestemte aktiver (for eksempel anlæg og likvider) og 'fleksibel kapital' er regnskabsposter, som følger af de løbende overskud/underskud i resultatopgørelsen.

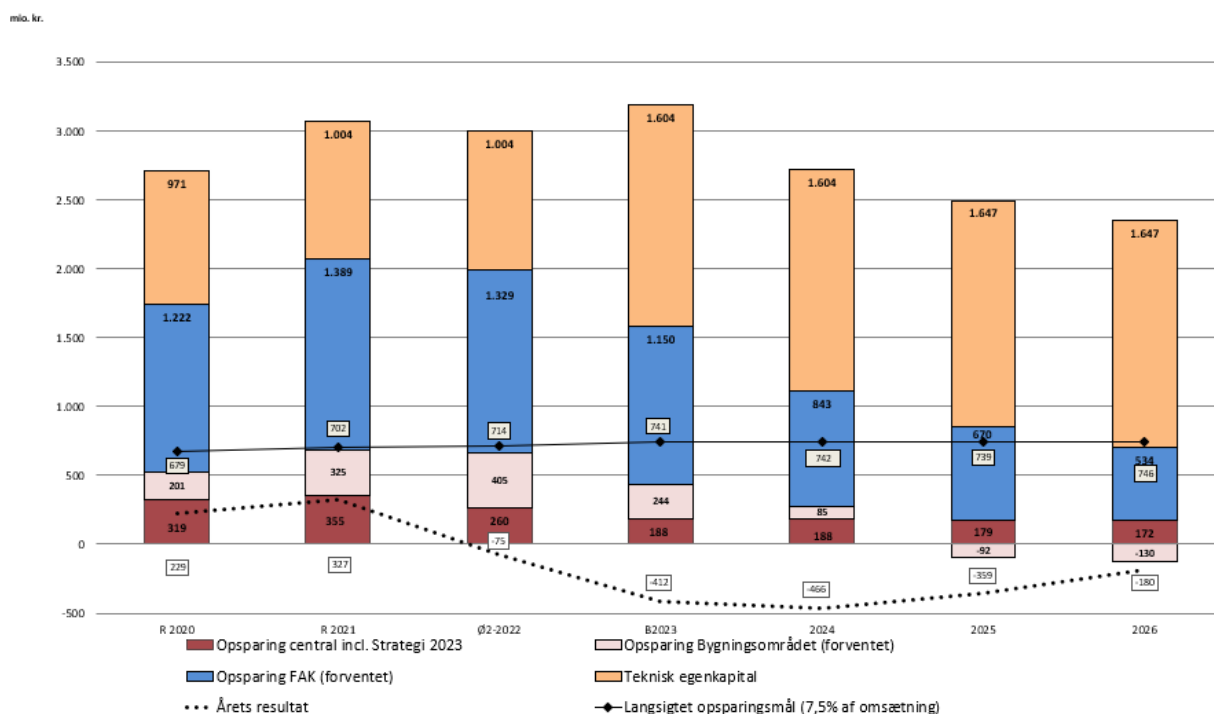
Det langsigtede mål for en passende størrelse af KU's egenkapital er defineret til, at den fleksible kapital skal udgøre 7,5 procent af omsætningen. Den samlede egenkapital ('teknisk' og 'fleksibel' kapital) kan således godt være større end 7,5 procent af universitetets omsætning. 7,5 procent af den forventede omsætning i 2023 svarer til 741 mio. kr. og i 2026 svarer det til 746 mio. kr. Målet bør ikke ses som en automatisk mekanisme, men som et ledelsesmæssigt pejlemærke for at træffe beslutninger, der rettidigt kan sikre op-/nedsparring afhængigt af risici i KU's økonomi og investeringsbehov.

KU's tekniske egenkapital forventes at udgøre 1.603,6 mio. kr. ultimo 2023. Dette er en stigning på 600 mio. kr. i forhold til 2022, idet KU forventer at modtage gældsbrief vedrørende SNM (600 mio. kr.) i 2025 forventes yderligere 43 mio. kr. (ligeledes et gældsbrief som KU modtager, når der foreligger endeligt byggregnskab).

Det er usikkerhed om, på hvilket tidspunkt KU modtager de statslige gældsbriefe vedrørende SNM, som er baggrunden for stigningen i den tekniske egenkapital, men i 2025 ved den forventede færdiggørelse af det nye SNM-byggeri udgør forøgelsen af den tekniske egenkapital 643 mio. kr. vedrørende SNM, svarende til finansieringen fra fondene. Den tekniske egenkapital vil dermed samlet udgøre 1.647 mio. kr. ultimo 2026.

⁷ Bestyrelsen drøftede egenkapitalens definition, sammensætning og størrelse (7,5 procent-målet i fleksibel kapital) på bestyrelsesmødet 27. oktober 2015.

Prognose for udvikling i KU's opsparing
(baseret på årsregnskab 2020/2021, Ø2-2022, Budget 2023 samt BO 2024-2026)

Note: ÅR2020, ÅR2021 samt B2022 - 2026.

Der er i 2020 foretaget en primokorrektion på i alt - 63,5 mio.kr. i opsparingen, fordelt med 58 mio.kr. på fakulteterne, og 5,5 mio.kr. centralt, som følge af ændret opgørelsesmetode for indregning af feriepengeforpligtigheden.

Den tekniske egenkapital er forøget svarende til gældsbeværet for Karen Blixen plads på Sønder Campus (2021 med 32,7 mio.kr.), og forventes forøget fra 2022 til 2023 med 600 mio. kr og dernæst yderligere 43 mio.kr. i 2025, jf. at i takt med at donationer til etableringen af Statens naturhistoriske Museum (SNM) bruges på byggeriet, konverteres disse til gældsbeholdninger.

Med et forventet driftsmæssigt underskud på 75 mio. kr. ved Ø2 2022 vil KU's fleksible kapital forventes at udgøre 1.994 mio. kr. ultimo 2022 svarende til 20 procent af KU's samlede budgetterede omsætning. Heraf udgør fakulteternes samlede opsparing 1.329 mio. kr., bygningsområdets opsparing 405 mio. kr. og den centrale opsparing 260 mio. kr. Som nævnt i indledningen planlægges der at nedspare 534 mio. kr. på bygningsområdet, heraf vedrører de 130 mio. kr. ekstra forventede meromkostninger til forsyning i 2023.

Med et forventet driftsmæssigt underskud på 412 mio. kr. i 2023 forventes den fleksible kapital ultimo 2023 at udgøre i alt 1.582 mio. kr., hvoraf 1.150 mio. kr. er fakulteternes samlede opsparing, bygningsområdets opsparing er 244 mio. kr., og den centrale opsparing udgør 188 mio. kr.

Ultimo 2026 forventes den fleksible kapital at udgøre 576 mio. kr., hvilket er mindre end 7,5 procent-målet, som i 2026 forventes at svare til 746 mio. kr. I 2021 pågik en større inddragende analyse af KU's opsparing med henblik på at skabe større fokus på afvigelser mellem budget og regnskab samt skabe gennemsigtighed for opsparingen på alle niveauer i organisationen. Analysen har mundet ud i, at der i løbet af 2022 har været stort fokus på opsparingens størrelse bredt i organisationen.

Den forventede disponering af egenkapitalen i 2023-2026 kan henføres til:

- Fakulteters flytte- og indretningsomkostninger ved ibrugtagning af nye bygninger (f.eks. Niels Bohr Bygningen, Statens Naturhistoriske Museum). Heraf er en del omkostninger flyttet til 2023 i forhold til forsinkelse i ibrugtagning af bygningerne (primært Niels Bohr Bygningen).
- Strategiske initiativer på enkelte fakulteter i forbindelse med implementering af Strategi 2023.
- Brug af central opsparing i perioden 2019-2022 til Strategi 2023-projekter, i alt op til 120 mio. kr.

Som nævnt indledningsvist vil KU's opsparing, såvel centralt som på fakultetsniveau, være med til at fungere som økonomisk stødpude, der sikrer en længere indflyvning og blødere landing i forhold til at se ind i de såvel fakultære som bygningsmæssige udfordringer.

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser omfatter hensættelser til åremålsforpligtelser, afgivne tilsagn om kapitaltilførsel til The Housing Foundation samt reetablering af lejemål. I forbindelse med indretning af lejede lokaler kan der ved fraflytning pålægges KU at reetablere lejemålene til den stand, de havde før lejemålets indgåelse. I enkelte tilfælde har det været nødvendigt med ombygninger, der i højere grad var tilpasset de ønsker, undervisningen eller forskningen krævede. I den forbindelse er der hensat et beløb til tilbageførsel af lejemål til den oprindelige anvendelse.

Hensættelserne forventes reduceret med 1,0 mio. kr. i 2023 til 138,0 mio. kr.

Gældsforpligtelser

Den langfristede forpligtelse vedrører den langfristede del af de periodiserede donationer vedrørende anlægsinvesteringer. Den kortfristede del (et-års-afskrivninger) er opført under de kortsigtede gældsforpligtelser.

Den kortfristede gæld ultimo 2023, som forventes at udgøre 4.963,7 mio. kr., består af gæld til kreditorer på i alt 455,0 mio. kr., feriepengeforpligtelsen over for medarbejderne 392,1 mio. kr., forudbetalte bundne tilskud til forskningsaktiviteter mv. 3.236,0 mio. kr., forudbetalte finanslovsindtægter (12.-dels rate) på 490,7 mio. kr. og anden gæld mv. på i alt 389,9 mio. kr.

Den kortfristede gæld forventes at blive reduceret med 554,5 mio. kr. i 2023 primært som et teknisk fald på 600,0 mio. kr. i de modtagne forudbetalinger fra fondene vedrørende SNM. Faldet sker som følge af, at KU flytter 600,0 mio. kr. til teknisk egenkapital ved modtagelse af gældsbevægelse vedrørende SNM fra staten.

BILAG 3. Fakulteternes flerårig budgettering

mio. kr.		Budget 2023	2024	2025	2026
HUM	Indtægter	616,6	614,9	614,0	617,7
	Løn	570,0	574,7	569,6	556,9
	Drift	75,2	65,0	65,2	64,9
HUM Total		-28,5	-24,9	-20,8	-4,1
JUR	Indtægter	215,8	215,5	215,2	215,1
	Løn	193,6	196,2	194,2	195,1
	Drift	26,9	24,2	25,8	24,7
JUR Total		-4,7	-4,9	-4,9	-4,7
SCIENCE	Indtægter	2.628,5	2.626,4	2.549,5	2.550,9
	Løn	1.866,1	1.880,8	1.921,5	1.931,9
	Drift	851,1	955,0	760,9	736,1
SCIENCE Total		-88,8	-209,4	-132,9	-117,1
SAMF	Indtægter	493,7	482,4	488,5	496,0
	Løn	434,0	439,0	414,5	414,9
	Drift	93,3	89,8	82,0	84,7
SAMF Total		-33,7	-46,4	-8,0	-3,6
SUND	Indtægter	3.452,3	3.465,4	3.429,3	3.407,3
	Løn	2.273,0	2.334,8	2.335,7	2.309,6
	Drift	1.201,3	1.148,8	1.097,5	1.103,6
	Finansielle poster	0,0	0,0	0,0	0,0
SUND Total		-22,0	-18,1	-3,9	-6,0
TEO	Indtægter	64,7	59,2	57,3	60,2
	Løn	58,6	54,9	53,3	54,3
	Drift	7,5	7,9	6,4	6,3
TEO Total		-1,3	-3,6	-2,4	-0,4
FA	Indtægter	823,6	762,8	756,0	751,8
	Løn	493,6	479,3	475,4	474,8
	Drift	330,0	283,5	280,6	277,0
FA Total		0,0	0,0	0,0	0,0
KU CAS	Indtægter	1.724,6	1.721,2	1.720,2	1.720,2
	Løn	110,6	111,3	108,1	108,1
	Drift	1.774,9	1.768,8	1.789,2	1.649,7
KU CAS		-160,9	-158,8	-177,1	-37,6
KU diverse	Indtægter	-34,6	40,1	26,8	28,9
	Løn	37,6	38,8	37,1	37,1
	Drift	-0,7	1,3	-1,1	-1,1
	Finansielle poster	0,0	0,0	0,0	0,0
KU diverse		-71,6	0,0	-9,2	-7,1
Hovedtotal		-411,5	-466,2	-359,2	-180,5

Note: Oversigten er eksklusiv intern handel og interne overførsler (henholdsvis 282 mio. kr. og 492 mio. kr. i 2023).

KU diverse indeholder følgende områder: Strategiske Satsninger (pulje til Strategi-2023 og økonomisk råderum), Niels Bohr Arkivet, Pulje til Elever og praktikanter samt KU's fordelingssted.

Der er i budgettet foretaget en central ledelsesmæssig korrektion på den tilskudsfinansierede forskningsvirksomhed, så profilen afspejler ledelsens forventning om en mere jævn vækst på 3 pct. årligt.

Den centrale ledelsesmæssige korrektion er modposteret på øvrig drift og har derfor ikke resultateffekt.

Opsparing og budgetpræcision

Af bilag 3 fremgår det samlede billede af forventningen til KU's økonomi i de kommende år og hvordan den fordeler sig på hovedområder. KU planlægger som nævnt indledningsvis en betydelig 'nedsparring' (anvendelse af opsparing/egenkapital). Til sammenligning har KU kigget ind i et næsten lignende scenarie den seneste årrække, men hvor KU som bekendt år efter år er endt ud med betydelige positive budgetafvigelser, som har resulteret i væsentlige overskud. En del af overskuddene i 2020 og 2021 har dog været begrundet i den særlige situation i forbindelse med corona-pandemien samt den manglende ibrugtagning af Niels Bohr Byggeriet (som har medført, at betydelige omkostninger løbende er skubbet foran sig år for år), men dette ændrer dog ikke på det generelle billede.

På denne baggrund har der været behov for en nærmere validering og analyse af robustheden af fakulteternes budgetter, der samtidig er blevet drøftet på efterårets handleplansmøder mellem universitetets ledelse og fakulteternes ledelse. Overordnet set vurderes fakulteternes budgetter for robuste, det generelle billede er for fakulteterne i denne sammenhæng følgende forudsætninger og risici:

Centrale forudsætninger for en øget budgetpræcision

Der er på fakulteterne generelt øget ledelsesmæssigt fokus på budgetpræcision, hvor der følges tættere op på budgetterne end tidligere. Dette gælder resultatudviklingen, budgetpræcision og overførsler til opsparingen. Dette understøttes bredt på KU ved, at der centralt på fakulteterne er foretaget en vurdering af, hvor realistisk budgettet er og evt. foretaget korrektioner, da underliggende enheder traditionelt er meget forsigtige i budgetteringen og ofte bruger mindre end budgetteret. Der er i den forbindelse et stort fokus på større puljer, der traditionelt har været rundt omkring på de underliggende enheder.

Til trods for den øgede fokus på budgetpræcision er der forskellige risici, i forhold til om budgetterne overholdes, som vil blive fulgt nøje i budgetårene.

Centrale risikoelementer

Der er usikkerhed forbundet med de afsatte midler til strategiske satsninger og hvor hurtigt disse kan igangsættes. En del af disse satsninger er endnu ikke fuldt planlagt alle steder og der kan derfor være usikkerhed ved beløbenes størrelser samt om periodisering af forbruget hen over årene.

Der er også stor usikkerhed omkring lønomkostningerne særligt til VIP. Dette såvel i forhold til at ansættelserne er tidskrævende og der visse steder er udfordringer med at rekruttere. Der er også usikkerhed forbundet med budgetteringen, i forhold til om aflønningen sker på den ordinære virksomhed eller den eksterne virksomhed (f.eks. frikøb) og dermed om der er resultat effekt eller ej.

Som beskrevet i indledningen er der fortsat stor usikkerhed vedrørende KU's bygninger og især overtagelsen af nybyggerierne. Hertil kommer driften af såvel SNM og NBB, som er baseret på skøn, både hvad angår beløb og periodisering. Der er i fremlagte budget særlig usikkerhed vedrørende NBB, da de endelige omkostninger vil blive påvirket af, i hvilket omfang det lykkes at finde ekstern finansiering til apparatur mv.

Som tidligere beskrevet er der usikkerhed ved fastsættelsen af forventningen til niveauet for den eksterne omsætning i budgetårene, det er svært præcist at sige, hvordan profilen udvikler sig hen over årene. I den forbindelse er der den deraf afledte overheadindtægt, der også er usikkerhed forbundet med.

BILAG 4. Bygningsbudget

Campus- og bygningsbudget 2022-2032

Mio. kr.	2022	B2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Centrale bygningsindtægter	39,2	42,3	42,3	42,3	42,3	42,3	42,3	42,3	42,3	42,3	42,3
Bygningsdrift indtægter	15,2	20,1	20,2	20,2	20,4	20,4	20,4	20,4	20,4	20,4	20,4
Bygningsrelaterede indt. i alt	54,4	62,3	62,4	62,5	62,7	62,7	62,7	62,7	62,7	62,7	62,7
Husleje	1.104,6	1.212,3	1.329,0	1.329,6	1.321,9	1.303,7	1.298,9	1.300,7	1.312,5	1.291,4	1.288,0
Teknisk korrektion*		0,0	-100,0	-100,0	-284,8	-343,8	-375,1	-407,9	-454,7	-478,9	-506,3
Ejendomsskat	83,3	85,1	91,1	91,1	97,2	97,2	97,2	97,2	97,2	97,2	97,2
Vedligeholdelse oprettende indiv. + inst.	112,5	145,2	136,2	130,0	140,0	148,9	148,8	148,8	148,8	148,8	148,6
Forsyninger		130,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Øvrige RE FM omkostninger	47,5	33,7	30,0	30,1	30,1	30,1	30,1	30,1	30,1	30,1	30,1
Centrale bygningsomk. i alt	1.347,9	1.606,3	1.586,3	1.580,9	1.404,4	1.336,1	1.299,8	1.268,9	1.233,9	1.188,6	1.157,6
Bygningsdrift	494,4	537,0	537,5	505,6	508,1	500,9	500,9	500,9	500,9	500,9	500,9
Bygningsomk. i alt ekskl. Løn og afskr.	1.842,3	2.143,4	2.123,8	2.086,4	1.912,5	1.837,0	1.800,7	1.769,8	1.734,8	1.689,5	1.658,5
Løn bygningsdrift og vedligehold	180,5	198,5	198,6	195,4	195,4	195,4	195,4	195,4	195,4	195,4	195,4
Centrale bygningsafskrivninger	67,0	70,2	89,8	116,1	145,8	181,8	218,1	249,0	284,0	329,3	360,3
Bygningsdrift afskrivninger	16,6	14,9	14,8	14,8	14,8	14,8	14,8	14,8	14,8	14,8	14,8
Bygningsomk. i alt	2.106,4	2.426,9	2.426,9	2.412,7	2.268,4	2.229,0	2.229,0	2.229,0	2.228,9	2.228,9	2.228,9
Bygningsomk. i alt netto	2.052,1	2.364,6	2.364,5	2.350,3	2.205,8	2.166,3	2.166,3	2.166,3	2.166,3	2.166,3	2.166,3

*Der er indlagt tekniske budgetkorrektioner fra medio 2026, ift. at skabe balance i bygningsbudgettet; de tekniske korrektioner er nærmere omtalt under afsnittet 'Forudsætninger og usikkerheder', længere fremme i bilaget.

Afvigelsesanalyse af 10-års Campus og bygningsbudget fra budget 2022 til budget 2023

Mio. kr.	B2022	B2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Bygningsomk. i alt netto B2023-2032	2.052,1	2.364,6	2.364,5	2.350,3	2.205,8	2.166,3	2.166,3	2.166,3	2.166,3	2.166,3	2.166,3
Bygningsomk. i alt netto B2022-2031	2.052,1	2.209,5	2.257,5	2.175,5	2.104,4	2.104,4	2.104,4	2.104,4	2.104,4	2.104,4	2.104,4
Forskel	0,0	155,1	107,0	174,7	101,4	61,9	61,9	61,9	61,9	61,9	2.166,3

Forskellen for 2023 mellem budget 2023-2026 og budget 2022-2025 er en forventet budgetforværring på samlet 155,1 mio. kr., som følge af en række modsatrettede forhold:

- 130 mio. kr. (og 100 mio. kr. fra 2024 og frem) afsat til forventet øgede forsyningsomkostninger i 2023, primært da KU's fastprisaf tale på el udløber ved udgangen af 2022
- Øgede driftsomkostninger på 37 mio. kr. hos de tre Drift og Service Organisationer (DSO'er), der står for den daglige drift, service og afhjælpende vedligehold af campus og bygninger primært begrundet i pris- og lønregulering, eksamenshuset samt forventet NBB-overtagelse
- Forsinkelse af oprettende vedligeholdelsesomkostninger på 9 mio. kr. til istandsættelse af Dyrehospitalet på Frederiksberg
- Øget SEA-husleje på 8 mio. kr.: Bygning 25 på Søndre Campus er tilbage i porteføljen samt opdateret husleje og ibrugtagning af NBB
- Øgede indtægter på 5 mio. kr. heraf 3,1 mio. kr. fra viderefakturering af ejendomsskat til fremlejere
- 10 mio. kr. i budgetforbedring i 2023 og frem på ejendomsskattebetalingerne pga. for meget afsat budget til Søndre Campus
- 33 mio. kr. reduktion i afskrivninger i budget 2023 som følge af senere indfasning af forventede anlægsinvesteringer

Som angivet forventes i budget 2023-2026 bygningsrelaterede indtægter på samlet 62,3 mio. kr. årligt. Indtægterne kommer primært fra de eksterne fremlejere, KU huser i forskningsnære fremlejemål i bygninger, KU råder over. I det fælles KU Campus Service (KU CAS) opsamles huslejeindtægter for de fremlejede arealer mm. Fakulteternes bygningsrelaterede indtægter består i den tilhørende afregning af fremlejernes andel af driftsomkostninger, der er knyttet til fremlejemålene samt timeleje af f.eks. konference- eller Core-faciliteter mv. anvendt af eksterne brugere.

Bygningsomkostninger i alt ekskl. løn og afskrivninger er samlet budgetteret til 2.143,4 mio. kr. for 2023. Heraf udgør budgetposten til husleje 1.212,3 mio. kr. BYGST's forvaltning af SEA-ordningen er præget af incitament, som medfører uhensigtsmæssigt høje omkostninger for KU. Da der fortsat både pågår Interne

Statslige Voldgifter herom og en afklarende dialog i regi af Danske Universiteter om en ligeledes manglende afklaring af SEA-ordningens ændrede ansvar for vedligeholdsarbejder mv., er de af BYGST ønskede nye huslejekontrakter, som følge af SEA 2020-reformen, endnu ikke underskrevet.

I KU CAS er der årligt afsat i størrelsesordenen 120-140 mio. kr. til oprettende vedligehold af indvendige overflader og de tekniske basisinstallationer, hvilket medvirker til, at bygningernes funktionelle tilstand ikke forværres markant. Budgettet i KU CAS indeholder midler til forebyggende vedligehold på opgaver under 300 t. kr., disse midler fordeles til drift og serviceområderne (DSO) for henholdsvis Nørre Campus, Frederiksberg Campus (med øvrige små KU-lokaliteter) og Søndre City Campus efter 1. januar 2023. Budgettet er prioriteret på baggrund af indmeldinger af konkrete behov fra DSO'erne, hvorigennem KU CAS også sikrer hensyn til afhjælpning af de på bygningerne konstaterede efterslæb i de gældende bygningsyn.

Budgetter hos DSO'erne er FM-drift (den løbende drift, service og udvikling) og afspejler omkostningerne til drift og lokalt afhjælpende vedligehold af fejl og mangler samt ekstra omkostninger i forbindelse med ibrugtagning af nybyggerier. Fakulteterne SUND og SCIENCE har budgetteret omkostninger i 2023 og tre år frem (2024, 2025 og 2026). For de efterfølgende år er alene anvendt en lineær fremskrivning af de af fakulteterne prioriterede rammer fra 2026.

I forlængelse af en tidligere regerings afvisning af KU's ansøgning om selveje i 2013 har KU systematisk arbejdet på at forberede KU's organisation, administrative systemer mv. i henhold til den omfattende analyse, der lå til grund for regeringens beslutning i november 2015. I 2020 besluttede KU's ledelse at opfylde det sidste punkt i analysens anbefalinger med at samle ansvaret for både ejendomsadministration og forvaltning (RE management) og den løbende drift, service og udvikling (FM) af campus og bygninger i en ny fælles organisation KU Campus Service. Dette implementeres organisatorisk og administrativt endeligt med årsskiftet til 2023. Den organisatoriske samling af campus og bygningsområdet under det fælles KU Campus Service under KU's fællesadministration (FA) vil få indflydelse på aktiviteter og omkostninger de kommende år. Samlingen af KU Campus Service vil forventeligt kunne afspejles i Ø1 2023 dels for KU CAS (voksende budgetramme) henholdsvis SUND og SCIENCE (reduceret budgetramme).

Der er fortsat usikkerhed om ejendomsskattebetalingerne fra 2023 som følge af SKAT's implementering af et nyt ejendomsvurderingssystem. Systemet er blevet udskudt flere gange. Stigningen i omkostningerne til ejendomsskatter er indfaset i budget 2023 med 7,5 procent fra 2023 og med yderligere 7,5 procent fra 2026 og frem, svarende til 10,3 mio. kr. pr. år ved fuld indfasning.

Afskrivninger indeholder afskrivninger for henholdsvis forbedringer af tekniske installationer, der indgår i KU's reinvesteringsforpligtelse jf. SEA ordningens §13, afskrivninger på egne bygninger samt på de funktions-tilpassende reinvesteringsprojekter, som KU selv gennemfører i den lejede ejendom, jf. SEA-ordningens §19.

Forudsætninger og usikkerheder

De hidtil prioriterede budgetter til campus- og bygningsområdet

Gennem de seneste års ekstraordinære indsats er ressourceallokering til oprettende vedligehold og reinvesteringer jævnfør KU's forpligtelser i SEA-ordningen løbende blevet forøget. I det fælles KU CAS anvendes i forlængelse heraf fra 2023 til 2032 som udgangspunkt ca. 120-140 mio. kr. pr. år på driftsbudgettet til oprettende vedligehold (løses gennem ca. 200 årlige projekter) på opretning af bygningernes indvendige overflader og installationer. På vegne af BYGST gennemfører KU ved KU CAS normalt yderligere oprettende vedligehold af klimaskærm (tag, vinduer og døre, mv.) for ca. 70-80 mio. kr. pr. år (ca. 30 årlige projekter).

I KU's investeringsplan er derudover afsat ca. 200 mio. kr. pr. år stigende til 400 mio. kr. pr. år til reinvesteringer. Reinvesteringerne skal sikre funktionalitet og den løbende fornyelse af de tekniske basisinstallationer. Disse midler sikrer, at en mindre del af bygningsmassens reinvesteringsbehov løses, men er ikke tilstrækkeligt, hvorved det samlede efterslæb i reinvesteringer på KU's SEA ejendom desværre fortsat øges.

Årsagen hertil er, dels at lejemål hos BYGST generelt ikke er underlagt et krav om funktionsduelighed ved opsigelse. Dels at BYGST via SEA-ordningens afkastkrav (tidligere 7 procent - nu reduceret til 5,5 procent af ejendomsværdien) i huslejen, sender meget betydelige midler tilbage til staten, der alternativt gennem reinvesteringer kunne anvendes til at fastholde værdi og funktionalitet af bygningsmassen og de tekniske installationer.

Formelt er KU i SEA-ordningen pålagt at sikre både vedligehold og reinvesteringer i et omfang, som ligger betydeligt ud over et almindeligt erhvervslejerforhold. At KU's forøgede reinvesteringer først indføres over en længere periode, skyldes dels aktuelle begrænsninger pålagt KU i 2022 gennem det investeringsloft som er gældende for sektoren, dels den forventede overtagelse af nybyggerierne NBB medio 2023 og SNM primo 2024, hvor reinvesteringsbehovet indledningsvist vil være lavt.

Råvare- og forsyningsomkostninger

Usikkerheden om forsyninger har medført kraftigt forhøjede energipriser. Dette er for KU indarbejdet i KU CAS' budget med en forhøjelse af forsyningsomkostningerne på 130 mio. kr. i 2023 og 100 mio. kr. fra 2024. I 2023 forventes de øgede forsyningsomkostninger finansieret af egenkapitalen. Fra 2024 og frem findes en løsning inden for KU's samlede budget, i KU CAS' budget indgår de i den tekniske korrektion.

Byggesager under Vejdirektoratet (VD)

KU's igangværende største byggesager er SNM (City Campus) og NBB (Nørre Campus), som ansvarsmæssigt pr. 1. jan 2018 af Transportministeriet blev flyttet fra BYGST til Vejdirektoratet (VD). SNM havde byggestart maj 2019, og forventes i budget 2023 ibrugtaget foråret 2024.

NBB har desværre fortsat været præget af utallige forsinkelser og fordyrelser, som forventes at medføre en betydelig økonomisk ekstraomkostning for KU. I campus- og bygningsbudgettet for 2023 er indarbejdet ibrugtagning fra 1. juli 2023, hvilket som beskrevet tidligere dog er forbundet med betydelig usikkerhed. Huslejeniveauet er sat ud fra den seneste meddelte huslejberegning fra BYGST, svarende til en årlig husleje på 211 mio. kr.

Det er fortsat yderst tvivlsomt, om Vejdirektoratet (VD) kan færdiggøre bygningsarbejder, udbedre fejl og mangler samt aflevere et funktionsdueligt byggeri til BYGST og KU inden for den tidsramme og dermed også den økonomiske ramme, som VD senest har redegjort over for Rigsrevisionen, i åbne ministersamråd og i Folketingets Finansudvalg. Dermed må regningerne fortsat forventes at stige medmindre der findes politiske løsninger på SEA-ordningens uheldige konstruktion.

Der er fortsat to voldgiftssager i gang, hvilket kan betyde, at KU får mindre lejeafregninger retur, hvis KU vinder sagerne, og at den fremtidige huslejbetalning for Mærsk Tårnet og NBB bliver markant lavere. Fremadrettet øges budgetsikkerheden ved at alle nye lejemål besluttet via regnskabsbaserede og fuldt finansierede business cases, hvor såvel lejemål som tilhørende drifts- og aktivitetsomkostninger er dækket af nye indtægter, og/eller decentral budgetramme.

I forbindelse med ibrugtagningen af NBB og SNM vurderer SCIENCE, at drifts- og serviceomkostningerne vil stige med 16 mio. kr. pr år på SNM og 36 mio. kr. pr. år for NBB. Såfremt laboratoriedelen af CPSC (Copenhagen Plant Science Center) på Frederiksberg Campus også bliver færdiggjort, må der ligeledes forventes forøgede drifts-, forsynings- og serviceomkostninger til denne bygning.

På Familiedyrshospitalet på Frederiksberg Campus er der ligeledes en betydelig risiko for kommende merudgifter som følge af afhjælpningen af skimmelsvamp i de nuværende bygninger. Den midlertidige levetidsforlængelse for 10 år er estimeret til samlet 32 mio. kr. henover 2021-2023. Projektet er igangsat, ikke tildelt budgetramme, men dog indeholdt i budgettallene til oprettende vedligehold i KU CAS.

Afvikling af efterslæb på reinvesteringer jf. bygningssyn

Reinvesteringsbehovet jævnfør KU's bygningssyn kan for KU's SEA ejendom opgøres til ca. 4,7 mia. kr. Den samlede SEA bygningsmasse, som KU råder over, er vurderet til en samlet værdi af ca. 14,5 mia. kr. Hertil kommer reinvesteringsbehovene, der vil følge med tilføjelsen af de nye tekniske avancerede bygninger NBB (52.000 m²) og SNM (ca. 30.000 m²). Det vurderes, at reinvesteringsbehovet for at fastholde KU bygningsmassens langsigtede funktionalitet er ca. 600 mio. kr. pr. år, svarende til 3 procent af den samlede værdi af bygningsmassen. Der er derfor i budget 2023 indarbejdet en første indfasning i form af forøgede afskrivninger fra 2023 frem mod 2032 af yderligere 200 mio. kr. til indhentning af efterslæbet på reinvesteringer.

Udfordringer

Der er p.t. på bygningsområdet en manko mellem den budgetramme bygningsområdet (KU CAS) får tildelt og de reelle omkostninger på bygningsområdet. Der er grundlæggende en ambition om, at der skal ske omkostningsreduktioner, mere end at kanalisere endnu flere af KU's finanslovsmidler til bygningsområdet.

Frem til medio 2026 kan tidligere års opsparing for KU CAS dække de strukturelle underskud der er på bygningsområdet.

Forbrug af opsparing i KU CAS

mio. kr.	2022	Ø2 2022	B2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Opsparing primo	200,7	325,1	404,9	372,1	211,4	32,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Forsyningsomk.			130,0									
Budgetteret resultat**	124,4	79,8	-162,8	-160,7	-179,1	-32,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Forventet opsparing ultimo	325,1	404,9	372,1	211,4	32,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Fra medio 2026 til 2032 er der følgende strukturelle underskud der skal håndteres:

Teknisk korrektion

mio. kr.	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Teknisk Korrektion				-100,0	-100,0	-284,8	-343,8	-375,1	-407,9	-454,7	-478,9	-506,3

Ovenstående er i herværende budget 2023 indarbejdet som en teknisk budgetkorrektion hos KU CAS, i forhold til at skabe balance på bygningsbudgettet fra 2026 og frem.

Der skal således frem mod 2026 sikres en proces, hvor der overvejes og besluttes tiltag, der neutraliserer denne tekniske korrektion, i forhold til at sikre såvel langsigtet balance som et permanent lavere omkostningsniveau for KU's bygningsområde. Et af redskaberne til at skabe bedre balance er arealoptimering og fortætninger f.eks. fraflytning af Kommunehospitalet samt opsigelse af lejemål som følge af indflytning i NBB. Det er estimeret, at disse fraflytninger og fortætninger kunne indbringe op til 200 mio. kr. i besparelser ved fuld indfasning i 2030. Der er på nuværende tidspunkt ikke truffet ledelsesmæssig beslutning om konkrete opsigelser i forhold til arealoptimering. Alle arealoptimeringer vil ske i tværgående KU-samarbejde, hvor brugerne af arealerne involveres. Der skal løbende arbejdes intensivt på at tilvejebringe gode løsninger, der frem mod 2026 kan implementeres og tilvejebringe de nødvendige omkostningsreduktioner, kombineret med de aktivitetsudvidelser, der måtte komme som følge fortsat vækst i de eksterne bevillinger fra Finanslov, forskningsråd, EU, fonde og virksomheder. Det afgørende er, at eksterne bevillinger fremadrettet indeholder bidrag til at dække de omkostninger, som aktivitetsudvidelsen medfører.

BILAG 5. Budgetproces- og forudsætninger

Budget 2023 er udarbejdet med udgangspunkt i principperne fra KU's budgetmodel gældende fra 2020. Indledningsvist har fakulteterne fået en budgettramme til omkostningsdækning med udgangspunkt i budget 2019-2022 tillagt de varige og midlertidige rammeløft, der er blevet tildelt fakulteterne på målplansmøderne i foråret samt evt. ekstra midler på Finansloven. Derudover er der foregået dialog på de årlige målplansmøderne baseret på hoved- og nøgletal for fakulteterne, som har medført yderligere midlertidige og varige rammeløft til fakulteterne.

Indtægterne fra Finansloven går til finansiering af KU's tværgående aktiviteter (bygningsområdet og strategiske satsninger/puljer) samt til udmøntning til fakulteterne til understøttelse af omkostningsdækning af kerneformålene uddannelse, forskning og formidling samt fællesadministrationen, der understøtter fakulteter og institutter på tværs.

Den interne fordeling af finanslovsmidlerne er således konkret sket på baggrund af en strategisk dialog på forårets målplansmøder mellem rektorat og fakulteter. Dialogen baserede sig på hoved- og nøgletal, som bygger på et fælles datagrundlag.

Regeringens finanslovsforslag (FFL2023) blev fremlagt den 31. august 2022. På baggrund af denne, og på baggrund af den endelig STÅ-opgørelse for 2023, er der udarbejdet en indtægtsprognose for samlet KU. Den opdaterede STÅ-prognose har været til høring og justering hos fakulteterne således at de STÅ-prognoser, som fakulteterne arbejder i retning af, udtrykker en fælles og realistisk forventning til KU's samlede STÅ-produktion.

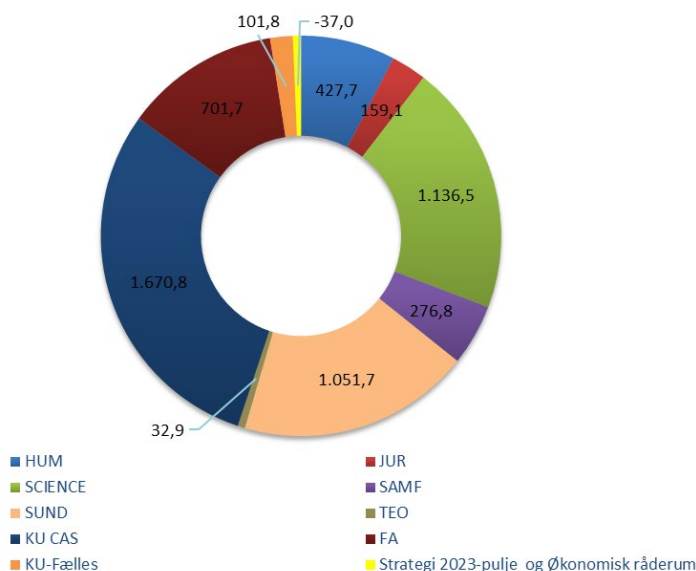
Budgetrammerne fordeler i alt knapt 5,5 mia. kr., heraf ca. 3,1 mia. kr. (ekskl. bygninger) til fakulteterne jævnfør figur 9. Institutterne mv. har på baggrund af de tildelte budgetrammer udarbejdet indtægts- og omkostningsbudgetter for 2023-2026. Sideløbende med indtægts- og omkostningsbudgetteringen på den almindelige virksomhed er der foretaget budgettering af den eksterne virksomhed. Institutternes budgetter er aggregeret og valideret af fakulteterne.

Den 29. og 30. september 2022 har der været afholdt budgetmøder med fakulteterne med henblik på at kvalificere fakulteternes budgetter. Fra den 31. oktober til 9. november 2022 har der været afholdt handleplansmøder mellem fakulteternes ledelse og universitetets ledelse i forhold til strategiske opfølgning på fakulteternes handleplaner og godkendelse af fakulteternes budgetter.

På baggrund af hovedområdernes budgettering er der centralt aggregeret og konsolideret et omkostningsbaseret resultatbudget, som for budget 2023 viser et flerårigt perspektiv frem til og med 2026. Det er dette aggregerede resultatbudget, der tillige med et balancebudget nu fremlægges for bestyrelsen til godkendelse.

Universitetets hovedsamarbejdsudvalg (HSU) er blevet holdt orienteret gennem budgetprocessen, og budgetudkastet er drøftet ved et budgetseminar den 28. november 2022.

Figur 9. KU's budgetmodel, Budgetramme til omkostningsdækning 2023, mio. kr.

Budgetforudsætninger

Herværende budget omfatter alle KU's aktiviteter. Budgettet er internt omsat til henholdsvis et bygningsbudget og en intern fordelingsmodel i den almindelige virksomhed, hvor primært universitetets forventede finanslovstilskud udmøntes til fakulteterne.

Budgettet er udarbejdet på grundlag af FFL23 og budgetoverslagsårene 2024-2026, der blev offentliggjort 31. august 2022. Beløbene i 2023 og frem er i 2023-priser og 2022-beløb er opgjort i 2022-priser. Der er tale om et etårigt budget med overslag over universitetets forventede indtægter og omkostninger i årene 2024-2026. Der er foretaget eliminering af intern handel. Intern handel mellem universitetets fakulteter er beløbsmæssigt budgetteret til 282 mio. kr.

Der sker ligeledes eliminering af interne overførsler, det vil sige overførsler i form af overhead, administrationsbidrag og ph.d.-bidrag, fra den eksterne virksomhed til den almindelige. Dette sker for at sikre, at såvel indtægter som omkostninger kun indregnes i budgettet en gang. Der er i alt foretaget eliminering af interne overførsler for godt 492 mio. kr.